

NOVEMBER 27, 2014

Komentáře na aktuální téma i v domovině, str. 4, 5

Renesance na scéně Nového divadla, str. 8

Velkolepý projekt českých historiků, str. 10

Pátý dopis Myvaly přátelům, str. 11

Kdo že byl Tacitus? odpovídá E. Fírlková, str. 14

No 24 (2860)
Volume 65 • \$3.00

Published every other Thursday
26 issues in 24 mailings a year
ISSN 08329-2668
Publications # 2206013

NOVÝ DOMOV

THE NEW HOMELAND

Pravda vítězí!

ROZŠÍŘENÉ VYDÁNÍ

CANADA'S CZECH AND SLOVAK BIWEEKLY PUBLISHED BY MASARYK MEMORIAL INSTITUTE INC., SINCE 1950 www.masaryktown.ca

Na sobotu 15. listopadu

připadly vzácně devadesátý dr. Josefa Čermáka, všemi v komunitě oslovovaného familiérním Pepíček.

Oslavil je v kruhu svých přátel o den později v sále kostela sv. Václava v Torontu. V narozeninovém období byl dr. Čermák neuvěřitelně zaměstnaný – mj. sotva dokončil knížku o Milanu Kroupovi, zahákl se rolí sluhy v renesanční burlesce Nového divadla, jejíž premiéra se konala 7. listopadu v Mississauze, současně se věnoval televiznímu štábu České televize, která s ním natáčela jeho portrét, podílel se na přípravě setkání s přáteli u příležitosti narozenin právě v onu neděli, shromažďoval podklady pro třetí vydání své encyklopedie It all began with prince Rupert, navštěvoval společenské aktivity komunity a Baťova muzea i University of Toronto a stačil o nich napsat svoje zamyšlení, překládal z češtiny do angličtiny scénář slavnostního programu atd. Prostě nabyl relativně krátký časový úsek, v němž si našel prostor na divadelní zkoušky i rozhovory pro média.

Tolik zvládnuté práce by mu mohl závidět kdokoli z mladších. Prostě neuvěřitelná vůle a i při tom shonu srdnatost v devadesátiletém muži, o němž si více povíme příště. Teď už jenom naše gratulace a vřelý dík za tu hromadu práce, cos pro komunitu, Pepíčku, vykonal. Všichni Tě za ni objímáme a přejeme další léta v dobrém zdraví a neubývajících pozitivní energii. (Sourozenci Tomáš a Elisabeth Fryntovi gratulovali básničkou.) Foto Věra Kohoutová

VÁNOCE JSOU UŽ ZA DVEŘMI

Čas přicházejících Vánoc nám připomněl v komunitě již tradičně první Sokol Toronto. Jejich předvánoční bazar spojený s mikulášskou nadílkou dětem se konal v neděli 23. listopadu v sále kostela sv. Václava v Torontu. A bylo plno - na obou stranách - jak prodejců, tak i zájemců o produkty. A bylo z čeho vybírat, zejména vánoční pečivo šlo na odbyt. Stoly v sále doslova zalehly hloučky rodin, aby poseděly s přáteli, ochutnaly krmi připravenou legendárními manželi Květou a Vladimírem Královými (bývalých majitelů Prague Deli v Torontu) a tradičně české deserty s kávičkou. A dětiček, kterým připravili sokolové pěkné nadělení, za což posílá uznalé díky prezidentka Sokola Kanada Anna Janoušová.

Roli Mikuláše zvládl I letos Peter Linhart a do kostýmu andělů se oblékla dvojčata Elinka a Barunka Fryntovy. A dáreček byl pro každé dítě. A když některé z nich mělo odvahy zazpívat písničku nebo říci říkanku, dostalo se mu pochvaly přímo nebeské.

Ano, máme tady advent - jehož počátek se letos datuje 30. listopadem, ale může připadnout na jakoukoliv neděli mezi 27. listopadem a 3. prosincem, a trvá 22 až 28 dnů. V křesťanské liturgii se adventem na- > 9

MASARYK MEMORIAL INSTITUTE PROSINEC 2014

SOBOTA 6.12. ve 13.00

Mikulášská nadílka pro všechny děti, dárky rozdají dětem Mikuláš, Čert a Anděl. Děti mohou přednést říkanku nebo písničku.

NEDĚLE 14.12. v 11.00

Vánoční trhy s nabídkou vánočního pečiva, domácích klobás, špeku, uzeneho masa, knížek, DVD s českými filmy, rukodělných produktů, které mohou být překvapením pod vánoční stromeček blízkým.

Přijďte, těšíme se na Vás!

PÁTEK 19.12. v 19.00

Vánoční večere MMI pro členy, jejich rodiny a přátele ústavu se svátečním programem a zpěvem vánočních koled. Rezervace předem nutné.

RESTAURACE PRAGUE

450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto

Info a rezervace paní Iva tel. (416)439 4354

KE DNI

Pokud ho neznáte ani jako hudebního skladatele, pak máte čeho litovat. Jeho hudbou je opatřeno nejméně osmdesát českých filmů. Jeho skladby se hrají ve Zpívající fontáně v Mariánských lázních. Stojíte tam na okraji dvacetimetrové bazény a žasnete. Ve vodě tiše šplouchající se odrážejí paprsky slunce, které se po určitých intervalech prolétají s barevnými světly, které si jako baletky na hladině vody tiše zpívají. Ovšem jenom na chvíli a jako-by pro sebe, protože poté následuje skladba, která ohromí natolik, že si připadáte jako zmrazení. Nelze se pohout, v tak nadpozemské kráse je každý pohyb vnímán jako barbarismus. Jen nevychovanec by teď dokázal mluvit, chechtat se či pobíhat po okraji a pokoušet se nastavit proudům vody měnit se fontány úsmuldané ruce. Je ticho a to božské ticho vniká do hrudi, do nohou, ustane v hlavě, abyste pochopili, čím to, že poslouchá celé vaše tělo. A nejen vaše. Všech. Nevidíte dirigenta, nevidíte muzikanty táhnout smyčec po strunách. Ale víte, že jsou tam někde v těch melodických, které kdysi někdo napsal, stvořil, když mu bylo buď šíleně bláze anebo šíleně smutno. A stojíte a necháte se nést tím honosným baletním světlem, které proniká stejně jako hudba do vašeho vědomí a oči strnule sledují vystřelující se kapky, jako by to byly neposlušné létavice kouzelníkovy výlevy – už jsou tam a zase onde, a zase jiné a posléze se spojují v proud a ten dosahuje až na druhý břeh, kde ohromuje zrovna takové strnule, jakým jste nyní sám...

Petr Hapka, ten elegant, ten bonviván, ten šarmantní muž v posledních letech s bílou kšticí poslušných i rozlétných vlasů, ten muzikant i herec, co kdysi studoval herectví u Oldřicha Nového a co psal hudbu nejčastěji na zakázku, protože si nenamlouval, že bez peněz se žít dá, ten pianista, který psal pro první dámu našeho šansonu Hanu Hegerovou a i ten, co dirigoval už ve svých třidvaceti letech u Otomara Krejčí v Divadle za Branou, ten umný a všemi známý obdivovaný muž, co složil první skladbu, když mu byly tři a co složil nezapomenutelnou skladbu pro první pro fontánu v Mariánských s názvem Zpívající.

A ten muž už tady není. Zůstalo po něm velké umění a krásná hudba. A nádherné vzpomínky v našich srdcích. Teď už vím, že moje ucho bude na jeho jméno bystřejší naladěno, protože tímto momentem se stal historií, odstavcem v encyklopedii a doufám, že i v učebnicích nejen českých škol.

Ještě jedna událost mě v těchto několika dnech doslova ochormila - zrudná primitivnost jihu, který připravil o život v pořadí již pátého mladého muže stejně barbarským způsobem jako ty předešlé, přičemž všichni ti inteligentní muži žili své životy pro druhé a v jejich prospěch. Věnujme jim vzpomínku a alespoň krátkou molitbu. Smutný fakt současnosti. Netrpělivě čekám na jedinou zprávu: že s řádným radikálů je konec...

Je to těžké, ale i v těchto okamžicích si přeju poklidný předvánoční čas. Čas rozjímání o tom, jaký život zjeme a jaký jsou nuceni žít ti na opačném břehu světa...všechno dobré, Vaše vk

SPOLEČENSKÝ KALENDAŘ

TORONTO

SO 29.11. v 19.00 (do 01.00) – pořádá Sokol Toronto Mikulášskou zábavu, možnost zakoupení večere od 19.00 hodin, hudba k tanci začne hrát ve 20.00 hodin. Občerstvení. Přineste si dárky pro své milé, Mikuláš je rozdává. Hraje skupina Dušana Drobneho, kostel sv. Václava, 496 Gladstone Ave., Toronto, vstupné \$25.00, mládež \$15.00, rezervace Hana Jurásková: (905)838-5269, info na webu www.sokolcanada.ca

SO 6.12. ve 13.00 – Mikulášskou nadílku pořádá Masarykův ústav pro všechny děti (znalost jazyka českého není podmínkou). Rodiče, přijďte se svými dětmi do restaurace Praha a přineste svoje dárečky, které dětem rozdává Mikuláš, Čert a Anděl za říkanku, básničku nebo písničku, pokud si troufnou. Tašky s dárky označte vizitkou se jménem dítěte - jméno a příjmení dítěte napište čitelně velkými tiskacími písmeny.

NE 7.12. ve 14.00 - Poslední letošní koncert kvarteta „Ed Vokurka's Virtuoso Violin - Eclectic Violin Swing & Jazz“ - ve „Scarborough City Centre-ROTUNDA auditorium“.
Dvouhodinové hudební show pořádá City of Toronto. Vstup je zdarma, sál pojme 200 sedících návštěvníků (někdy musejí pořadatelé přidat židle, když přijdou další návštěvníci). Kdo přijde dříve, ten má lepší místo.

NE 14.12. v 11.00 – pořádá Masarykův ústav tradiční Vánoční trhy s nabídkou vánočního pečiva, knížek, DVD s českými filmy, rukodělných výrobků a dalších produktů, které můžete nabídnout svým milým jako vánoční překvapení. Přijďte se svými přáteli, restaurace Praha je připravena přijmout hostům chvíle setkání s přáteli tradiční kuchyní a příjemnou obsluhou. Info: pani lva (416)439 4354 (volejte také, zájemci, o prodejní pulit)

PÁ 19.12. v 19.00 – se setkáme na oblíbené Vánoční večeri MMI, kterou ústav pořádá pro své členy, přátele a jejich rodiny. Pokaždé je připraven sváteční program a závěrem večera se zpívají české koledy při slavnostním světle vánočního stromu. Zájemci, nahlaste svoji účast paní lvě (416)439 4354.

NOCTURNES IN THE CITY,

hudební cyklus:

NE 18.1.2015 - George Grosman Jazz Quintet, restaurace Prague
NE 22.2.2015 - prof. Ian Scott: Audio-visual presentation of world class operas, restaurace Prague
NE 24.5.2015 - Boris Krajny, piano: B. Smetana, F. Chopin, L. van Beethoven, kostel sv. Václava
Nocturna začínají v 17.00 h: kostel sv. Václava - 496 Gladstone Ave, restaurace Prague - 450 Scarborough Golf Club Rd. Toronto. Jednotlivě vstupné u dveří 25 \$ (studenti 15 \$). Info a rezervace dr. M. Krajny (416)481-7294, nebo web www.nocturnesinthecity.com. Přiveďte také své přátele.

ČESKÁ ŠKOLA TORONTO

SO každá 9.00 - 12.00 – česká doplňovací škola pro děti ve věku 5-12 let, kterou provozuje Masaryk Memorial Institut, vyučuje jazyku českému. Zimní semestr školního roku 2014/2015 byl již zahájen v učebně na 918 Bathurst St., Toronto.

Více o podmínkách v budově na www.918bathurst.com. Přiveďte svoje děti s jakoukoliv úrovní předběžné znalosti češtiny. Všechny jsou vítány. Více informací poskytne paní lva (416)439-4354.

ČESKÁ ŠKOLA OAKVILLE

SO každá 9.30 - 12.00 – česká doplňovací škola pro děti ve věku 4-12 let, kterou provozuje Holy Family Catholic School, 1420 Grosvenor Street, Oakville, ON L6H 3L2, HCDSB-International Languages. Info učitelky Renata Freibergová - tel. (416)887-9863, email: renata_freiberg@yahoo.com, nebo Mariana Vieweghová - tel. (416)628-3690, email: mvieweghova@gmail.com.

Letos bude program obohacen o možnost aktivit se Sokolem Kanada a Masarykovým ústavem v parku na Masaryktownu v Torontu. Zápisné zůstává stejné \$25 na dítě na šk. rok. Děti, přijďte si s námi hrát, sportovat i povídat si česky!

ČESKÁ A SLOVENSKÁ ŠKOLA KITCHENER

SO každá 9.00 -11.30 – pro děti ve věku 4-14 let, St. Francis School, wing A, 154 Gatewood Rd. Kitchener. Zájemci, kontaktujte se v případě zájmu o českou školu s Mirkou Pirovou mirka.pirova@wcdsb.ca, v případě výuky slovenštiny s Blankou Michale blanka.michale@wcdsb.ca. Info: www.kwczechandslova.com

SLOVENSKÁ ŠKOLA TORONTO

SO každá 9.00-11.30 – v Blessed Teresa of Callcuta Elementary

School, 1120 Runningbrook Dr., Mississauga.

ČESKÁ TV NOVÁ VIZE

SO každá v 10.00-10.30 a ST v 7.00 opakování - vysílá Nová Vize v dosahu Ontaria na stanici OMNI 1 (v Torontu kanál 47/kabel 4 a 169), producentka Markéta Rešováská, tel: (647)892-6912, Nova Vize, 7 Auburn Av., Toronto, ON, novavize.ca@gmail.com, www.novavize.com - naleznete některé TV programy.

SLOVENSKÁ TV SLOVENSKÝ SVET

SO každá v 10.30-11.00 a ÚT v 8.00 opakování. Producentka Katarína Holmlová. Tel: (647)233-3105, email: slovenskysvet@gmail.com, www.tvsedna.com.

SOKOL TORONTO cvičení s dětmi

SO 16.30-18.30 (každá) – cvičení s dětmi FIT FOR LIFE GYM, 601 Magnefic Dr., Unit 21, North York, info: ivancurilla@gmail.com-hermaneks@yahoo.ca 13.12. končí letošní cvičení.

SOKOL TORONTO cvičení dospělí

ST 20.00-21.30 – cvičení dospělí a volejbal, G. Harvey C.I., 1700 Keele St., Toronto, info: hermaneks@yahoo.ca - 8.12. je posledním dnem cvičení před koncem roku.

CALGARY

PO do 1.12. v 15.00 – každý týden se koná Kulihrašek, český a slovenský dětský kroužek a Český a slovenský dětský klub. Rodiče s dětmi se scházejí ve Varsity Bible Church (48077 Valiant Dr NW). Dětský kroužek je pro děti do 4 let a dětský klub pro děti od 5 let. Výuka dětí je rozdělena na dvě skupiny. V kroužku hrají hry, čtou si pohádky, zpívají v českém a slovenském jazyce. Dětský Klub se koná ve stejných hodinách a je zaměřený na výuku českého nebo slovenského jazyka a hry pro starší děti. Rodičovský příspěvek na kroužek nebo klub je \$10.00 za jedno dítě na semestr. Kontakt Andrea Loewen – maminka Káji, Tobiáše a Aničky, na tel (403)270-8164 nebo emailem andrealoewen@yho.ca. Tešíme se na vaše děti.

KITCHENER –WATERLOO-GUELPH

Filmové pondělí

1.12. – film Kolja. Oskarový film, který i po osmnácti letech zůstal na nejvyšší příčce divácké oblíbenosti pro své hluboké lidství.
5.1. 2015 – film Škoda lásky, povídkový cyklus trochu hořkých komedií ve všech jejich podobách. Dvě epizody z šestidílného cyklu, hlavní roli v první části ztělesňuje Karel Gott.
2.2. – Egyptologové, komedie. Dnes již klasická adaptace slavného humoristického románu Kingsley Amise. Režie František Filip, v hlavních rolích excelují Miloš Kopecký a Jiří Sovák.

SO 6.12. ve 12.30 (do 14.30) - St. Nicholas Children's Party, bring "finger food", program: St. Nicholas, Angel and Devil will make an appearance; Christmas carols will be sung by children from the Czech and Slovak Language Schools; children will be able to present a short poem, song, or play an instrument (optional) and will receive a gift from St. Nicholas. Register by December 1st at hoferbarbora@yahoo.com or call Barbora Hofer at (519)748-9527 (provide full name/s of child/ren and age), St. Louis Learning Centre, 80 Young Street, Kitchener. Sponsored by Glogowski Euro Food. Donation is welcome.

NE 7.12. ve 12.30 – pobočka ČSSK pořádá pro seniory Vánoční oběd, restaurace Angie's Kitchen, 1761 Erb St. W., St. Agatha. Ovšem rádi uvítáme i mladší členy.

Členové ČSSK KWG děkují touto cestou za štědrý dar od K-W Czech&Slovaks na podporu akcí. Část daru byla věnována dětem v jazykových školách, zbytek pak na vydávání čtvrtletníku Dobry den. "Velice si vážíme spolupráce a podpory nám takto projevované. Teší nás spolupráce české a slovenské komunity a je našim přáním a nadějí takto pokračovat i nadále." uvádí ve svém zpravodaji Dobry den ČSSK v zastoupení Marcely Lukavské, jednatelky organizace.

Za K-W Czech&Slovaks napsala Blanka Michale: "S radostí oznamujeme, že naše organizace darovala peníze české a slovenské škole a ČSSK na podporu vydávání časopisu Dobry den. Mohli jsme tak udělat díky štědré podpoře českého a slovenského pikniku, konaném v červnu t.r. Jsme velmi hrdí na naši komunitu, mnohokrát děkujeme."

„Dobry den“

vydává K-W-G pobočka Českého a slovenského sdružení v Kanadě pod vedením zodpovědné redaktorky Evy Kratochvilové. Redakce se těší na komentáře čtenářů. A protože se výrobní náklady na

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund (CPF) of the Department of the Canadian Heritage.

Číslo 24 vyšlo 27. listopadu, dvojčíslu 25.26 vyjde 18. prosince, uzávěrka je 12.12. 2014. Noviny od ledna 2015 budou vycházet každý třetí týden. RYCHLÝ KONTAKT (647)608 1713 vera.toronto@gmail.com

SPOLEČENSKÝ KALENDÁŘ

tisk a poštovné každoročně zvyšují, oceňují každý finanční podporu svých odběratelů. Šeky laskavě zaešlete na: Czech and Slovak Association of Canada, K-W-G branch, 550 King St. N, PO 42053 Waterloo, ON, N2L 6K5, Canada.

MONTREAL

SO 6.12. ve 12.00 (do 16.00) – tradiční oběd seniorů, restaurace Praha, 5613 Cote-des-Nieges. Účast nahlaste předem, Ema Košacká (514)697 2125.

NE 16.11. v 11.00 - bohosl., kaple Loyola High School, 7272 Sherbrooke W. ST 26.11. ve 12.30 - schůzka klubu seniorů, Čs. dům, 6540 McLynn
NE 7.12. v 15.00 - Mikulášská nadílka pro děti, Webster Hall kostela Westmount Park United na 4695 de Maisonneuve W. ve Westmountu. (AM)

SO 31.1.2015 ve 20.00 - Sokolské Šibřinky, hraje oblíbená kapela Edelweiss, ke koupě budou tradiční české speciality jako je dršťková a gulášová polévka, párky, obložené chlebičky, mj. i štrůdl, nebude chybět české pivo. Hala kostela sv. Cyrila a Metoděje (na rohu Jean Talon a 2nd Avenue). Těšíme se na vaši účast! (AM)

Ačkoliv je Montrealský věstník zasilán zdarma,

finanční příspěvky jsou vítány. Chcete-li Věstník podpořit, pošlete laskavě příspěvek na adresu: 5080 Glencairn Ave, Montreal, QC H3W 2B4. Šek vystavte na „Czech and Slovak Vestnik“. Potvrzení jsme dosud vystavovali na příspěvky nad 50 dolarů a přikládali k Věstniku. Vzhledem k tomu, že nemůžeme vydávat potvrzení na daně (income taxes), ale pouze účtenku (receipt), budeme ji posílat jen našim inzerentům a těm, kteří si o ni požádají. Děkujeme za pochopení. Dotazy a informace: montrealvestnik@gmail.com.

Podrobnější info: Montrealský Věstník Říjen/October 2014, který právě vyšel, také na www.montrealevestnik.com.

VANCOUVER

SO 29.11. v 19.00 – Christmas Slovak Dinner, Country Meadows Golf Club, 8482 No.6 Road, Richmond, vstupné \$50

NE 7.12. v 15.00 – mikulášská nadílka pro děti, Jaycee House, 1251 Lillooet Road, North Vancouver, info: radka.vrecenkova@gmail.com

PÁ 5.12. ve 20.00 - koncert Lenky Lichtenberg, Norman Rothstein Theatre, vstupenky v prodeji od 15. 10. přes PayPal: www.artwithoutborders.org, info: jaromaze@telus.net

WINNIPEG

Dinner & Movie

SO 29.11. v 18.00 – večeře a hodnocení filmu Keby som mal pušku, drama, 1971, s anglickými titulky. Členové 12\$, nečlenové 17\$, rezervace Gizela Majersky, (204)957 7515 nebo majersky@shaw.ca

NE 7.12. – St. Nick for children

PÁ v 18.00 (každý třetí v měsíci) - servírujeme bramboráky, každý je vítán, CCBA bar je otevřený ČT-SO.

ČT (každý) v 19.30 – Czech School Classes - volejte 722 7209 nebo helstel@shaw.ca

Redakce Říčky uvítá příspěvky, připomínky, ohlasy, dopisy, články, recepty i dobré nápady. Také nabízí místo pro inzerci pro firmy i soukromníky. Zasiľte na email riecka@czechslovakbenevolentassoc.ca, Czech-Slovak Benevolent Association, 154 McKenzie Street, Winnipeg, MB R2W 5A2, tel: (204)589 7483.

SLOVAK TV

PO a NE v 15.00 (do 15.30) - Najlepšie zo Slovenskej televízie, Shaw Multicultural Channel, Shaw Digital 116 (Metro Vancouver, Bowen Island, Squamish and Whistler), Channel 51: Delta, Ladner and Tsawwassen. Advertising/Sponsorship space is available now! Navštívte web: www.marikaproductions.com.

ČESKÁ KNIHOVNA MASARYKOVA ÚSTAVU

OTEVŘENO STŘEDA 16.00-21.00 h.

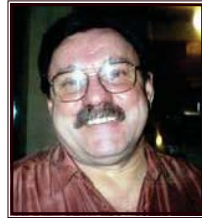
Tel.: (416)439 0792 Kancelář MMI (416)439 4354

450 Scarborough Golf Club Rd. Toronto

Pan ANTON SKLENÁR vzpomínka poslední 12.2.1942 - 16.11.2014

Když člověk přijde do pozdních středních let, začne mu odchod z tohoto světa připadat tak nějak přirozenější a je smířen s tím, že svět bude i nadále, když on a jeho blízcí už tady nebudou. Pokud však dojde k úmrtí nejlepšího kamaráda, jednoho z nejcharakternějších lidí, jaké kdy v životě poznal, a člověka, u něhož lze jen těžko pochopit, jak se mohlo tak velké srdce vejít do jeho tělesné schránky normální velikosti, přece jen to vyvolá nepředstavitelné dojetí a velký smutek.

Přesně tyto pocity jsem měl a stále mám, když jsem se od společného přítele Gaba minulý týden dozvěděl, že nás Tono navždy opustil. Když si jeden představí, jaké vlastnosti by měl mít jeho blízký přítel,

spolehlivý kamarád, mohu bez nadsázky říci, že všechny vytožené vlastnosti Tono měl: inteligenci, byl neuvěřitelně velkorysý, poctivý, velmi schopný podnikatel, jemuž Bůh dal i to, čemu se říká zlaté ruce - byl velmi šikovný - připadalo mi, že umí všechno. Ale ze všeho nejpodstatnější na něm bylo ono zmíněné velké srdce. Stalo se téměř pravidlem, že když se nějaký krajan objevil ve městě a potřeboval odstartovat v novém působišti - dostal se přes různé

asociace k Tonovi, v jehož podniku bylo vždy dost práce bez ohledu na celkovou hospodářskou situaci v zemi. Pokud nově přichází neměl kde spát, Tono z něj udělal jakéhosi nočního hlídače a nechal jej v kanceláři na kanapi i přespat, než si našel bydlení. Vzpomínám si, jak jsem podobným způsobem u Tona kdysi nějaký čas pracoval já. Trochu nesměle jsem Tonovi oznámil, že jsem ve finanční tísní a potřeboval bych si trochu přivydělat. Tono odpověděl otázkou: „Kedy můžeš nastúpit?“ Ještě týž den jsme se sprátelili, a to přátelství přetrvalo více než dvacet let. Až do Tonova smutného odchodu.

Tono byl též velký sportovec. Za mlada kopal druhou fotbalovou ligu. Jeho velkou zálibou byla též plavba. Tu v mládí uskutečňoval se svým celoživotním barem, se kterým též společně v roce 1968 odešel do Kanady, dnes legendárním kapitánem Jožou Jagelkou, majitelem vyhledkové lodě Galactiky, jež byla částečně postavena v Tonově dílně. Téměř vždy usměvavý Tono, který měl zvláštní schopnost vyzařovat kolem sebe pozitivní energii a dobrou náladu. Snad také proto měl snad ve všech profesích nějakého známého. Když jsem např. potřeboval řemeslníka na opravu domu, bylo mi jasné, koho mám zavolat. Není divu, že se u Tona v kanceláři často scházeli krajanští i nekrajanští přátelé „na pokec“, což velmi pohostinnému Tonovi nejen nevadilo, ale dělal i dobře. Měl rád lidi kolem sebe, byl pohodový člověk. Musím přiznat, že jsem toho sám nezdědky využíval.

Kdykoliv mě potkala nějaká nepřijemná věc a potřeboval jsem si spravit náladu, zašel jsem k Tonymu (jak ho oslovovali Kanadáné), jehož byznys byl od mého pracoviště vzdálen asi 50 metrů. Snad ani jednou se nestalo, že by Tono neměl zrovna návštěvníky. K němu se prostě rádo chodilo, řidiči na dobré kafičko nebo bylinný čaj, jichž měl hostitel na výběr, neřidiči na slenkou dobrého vína, či na žejdlík. V lednici bývaly ony pikantní slovenské klobásky, jež Tono milerád nabízel.

Toniček též nejednou vydatně pomohl Novému divadlu. V roce 2000 jsme hráli hru Pavla Krále Restituce vodníka Čochtana, do níž jsme potřebovali velkou starodávnou dřevorubeckou pilu. Po několika dnech marných pokusů si redaktorka Nového domova (v oné hře inspicientka) vzpomněla na Tona. S úsměvem jsem si rýpnul: „Tono není drvoštěp!“ Verunka se nedala odradit a Tonovi zavolala. Výsledek? Ještě týž večer jsme zkoušeli s přesně tou pilou, jakou jsme potřebovali! Když v roce 2006 v Novém divadle hostovali přední herci Národního divadla Václav Postránecký a Nina Jiránková s hororovou hrou kanadského autora Morrise Panychy Moje teta, tvoje teta (kterou také pan Postránecký režíroval), zrovinka den před premiérou se hlavnímu představiteli porouchal vražedný strojek, jehož prostřednictvím měla být Nina přeexponovaná na onen svět - nepostradatelná, po domáčku vyrobená rekvizita... co teď? Není těžké uhádnout, kdo pekelný strojek spravil a zajistil tak zdar hry...

Anton Sklenár byl silný slovenský vlastenec, hrdý na svou rodnou zem, kterou rád často navštěvoval. Věřící katolík, mající soucit s bližními, jimž - pokud byli v nouzi - vždy bez výjimky (!) ochotně pomohl, přesně v duchu své křesťanské víry.

Tono po sobě zanechal manželku Dášu a dceru Simonku, které pro něj znamenaly celý svět. Jim touto cestou vyjadřuji nehlubší soustrast.

Nikdy na Tebe, drahý Tono, nezapomenu. Věřím, že se jednou někde tam nahoře setkáme a moc se na to těším. Jen bych to rád ještě trochu odhálil... Tvůj Peťas
Pro ND Petr Kohout

ADRESY

VELVYSLANECTVÍ ČR V KANADĚ
251 Cooper St.
Ottawa ON K2P 0G2
Tel: (613) 562 3875
Fax: (613) 562 3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz
www.mzv.cz/ottawa

GEN. KONZULÁT ČR v TORONTU

Gen. konzul VLADIMÍR RUML
2 Bloor St. W. suite 1500, Toronto
ON M4W 3E2
Tel: +1(416) 972 1476
Fax: +1(416) 972 6991
Email: toronto@embassy.mzv.cz
www.mzv.cz/toronto
Nouzové linky:
+1 (647) 282 8119
+1 (647) 406 9221

HONORÁRNÍ GENERÁLNÍ KONZULÁT ČR v CALGARY

Hon. konzul JERRY JELINEK
Calgary, AB T2V 0E5
Suite 303 - 6707 Elbow Dr. SW
Tel: +1(403)269 4924
Fax: +1 (403)259 4533
Email: calgary@honorary.mzv.cz
jelinek@terramagement.ca

HONORÁRNÍ GENERÁLNÍ KONZULÁT ČR v MONTREALU

Hon. konzul dr. HYNEK ŽIKOVSKÝ
1920-2020 Rue University Montréal,
Québec H3A 2A5 Tel: (514)316 4383
Email: montreal@honorary.mzv.cz

HONORÁRNÍ GENERÁLNÍ KONZULÁT ČR ve VANCOUVERU

Hon. konzul Veronika FLORIÁNOVÁ
Působnost: Britská Kolumbie
Časový posun: -9 hod
PÁ 15.00 - 17.00 (předem dojednat)
112-1118 Homer St.
Vancouver BC V6B 6L5
Telefon +1(888)348 8779
vancouver@honorary.mzv.cz

VELVYSL. KANADY V PRAZE
Ve strunách 95/2, 160 00 Praha 6
Tel: (+420)272 101 800 Fax: (+420)272
101 890 Email: canada@canada.cz
www.canada.cz

ČSSK V KANADĚ

PO Box 564, 3044 Bloor St. W.
Toronto ON M8X 2Y8
Tel: (416) 925 2241 Fax: (416) 925 1940
Porady a ověřování dokladů:
Email: ustred@cssk.ca nebo toronto@cssk.ca
www.cssk.ca
Torontská pobočka (416)762 6846

NOVÉ ČESKÉ DIVADLO

NEW CZECH THEATRE
348 Riverdale Ave., Toronto, ON
M4J 1A2, Tel: (416) 463 3182
Email: nove.divadlo@gmail.com

ŘÍMSKO-KATOLICKÝ KOSTEL SV. VÁCLAVA

Rev. LIBOR ŠVORČÍK
496 Gladstone Av., Toronto ON
M6H 3H9
Tel: (416)532 5272 Fax: (416)516 5311
www.katolik.ca

SLOV. EV. KOSTOL SV. PAVLA

Rev. LADISLAV KOZÁK
1424 Davenport Rd., Toronto ON
M6H 2H8
Tel: (416) 658 9793

RÍM. KAT. KOSTOL SV. CYRILA A METODA, farář JOSEF VAŇO

5255 Thornwood Dr., Mississauga,
ON L4Z 3J3.
Tel: (905) 712 1200
Fax (905) 712 0974

DEPT. OF SLAVIC LANGUAGES

UNIVERSITY OF TORONTO
Alumni Hall, 121 St. Joseph St.,
Room 405, Toronto, ON M5S 1J4
Associate prof. Veronika Ambros
Tel: (416) 926 1300 ext. 3200
veronika.ambros@utoronto.ca

Premýšlel jsem v listopadových dnech, zejména s ohledem na aktuální dění kolem 25. výročí sametové revoluce, v čem spočívá její étos. Jako geniální mi připadá název slovenského hnutí Verejnost proti násilii z listopadu 89 – nejlépe vyjadřuje jeden ze smyslů tehdejších událostí. Má přesah do současnosti.

Znovu jsem si to uvědomil při sledování přenosu z pražského Albertova, kde se 17. 11. 2014 konalo vzpomínkové shromáždění. Účast byla reprezentativní: ne každý den se na jednom místě sejde pět prezidentů. Miloš Zeman pozval své kolegy ze Slovenska (Andrej Kiska), Německa (Joachim Gauck), Polska (Bronisław Komorowski) a Maďarska (János Áder). Zlatým hřebem mělo být odhalení pamětní desky k událostem z doby před čtvrt stoletím.

Za normálních okolností by se jednalo o akt proscenovaný důstojnou pietou. Jenomže právě ty normální okolnosti ve staré vlasti už jistou dobu postrádáme. Zasluhu na tom má prezident Miloš Zeman – a jeho vystupování a vyjadřování. Nejde jen o jeho politické postoje, přičemž dlužno dodat, že ne o všechny. Například v otázkách boje proti tero-

Poučí se prezident ČR?

Pro ND Lubomír Stejskal

rismu, v podpoře Izraele a v jasném názoru, že nebezpečím pro naši civilizaci č. 1 je Islámský stát není problém s ním souhlasit. Pak tu ale máme ruskou agresi vůči Ukrajině. Zde je prezidentův postoj poněkud, mírně řečeno, nevyzpytatelný – což ovšem u hlavy členského státu Evropské unie a NATO představuje oříšek. Nelze být protiruský a současně proruský. A o to tu jde. Ilustrovat to můžeme na Zemanově dvojím vyjádření. Pátého září v britském Newportu prohlásil: „Já vůbec nepochybuji o tom, že Ukrajina čelí ruské agresi.“ Jasně slovo, hodné prezidenta státu, který náleží do západního společenství. Potíž ale nastane v okamžiku, kdy si poslechneme Zemanovo vyjádření z devátého října. V německém Lipsku přivola situaci v Ukrajině ke španělské občanské válce (1936-1939) a dodal, že „v žádném z těchto případů nelze mluvit o zahraniční agresi“.

Stejně protichůdně se český prezident staví k protiruským sankcím. Není tajemstvím, že patří k jejich odpůrcům. Koncem září na jedné konferenci v Řecku vyzval k jejich zrušení. I tomu bychom mohli rozumět: má prostě takový názor. Nemusíme s ním souhlasit, ale musíme ho respektovat. Potud bylo vše srozumitelné. Ovšem pak se 16. listopadu vypravil do Bratislavy na setkání šéfu státu Visegrádské čtyřky s ukrajinským prezidentem Porosenkem. Jeho účastníci, tedy i Miloš Zeman, se shodli na prohlášení, že za prvé, to, co se stalo na Krymu, byla ruská agrese, a za druhé že protiruské sankce byly potřebné.

Pokud snad české veřejnosti tyto protichůdné postoje až tolik nevadily, nedá se totéž říci o jiných Zemanových excesech. Vše se datuje od loňského devátého května, kdy byl viditelně opilý v kapli svatého Václava ve svatovítské katedrále během vystavení toho nejcejnějšího, co český národ má – korunovační klenoty. Připomenout můžeme jeho odmítnutí jmenovat profesorem literárního historika Martina C. Putny, který splnil všechny náležitosti stanovené Karlovou univerzitou. Prezident tak povýšil svoji osobní animozitu vůči jednotlivci nad elementární úctu k naší nejprestižnější akademické instituci. Část veřejnosti se také nezotožnila s tím, komu prezident uděluje nejvyšší státní vyznamenání. Kromě jiných i šéfovi komunistického zemědělského družstva Slušovice Františku Čubovi, který byl oceněn čtyřmi řády už za totality. Zapomenout nelze ani na jeho podporu vnitrostraničným pučistům uvnitř sociální demokracie, kteří se pokoušeli unfair způsobem vymstedit z pozice šéfa Bohuslava Sobotku, nynějšího premiéra. Nebo na to, jak se během nedávné návštěvy Číny postavil zády k lidským právům.

Vrcholu plebejství bylo ovšem dosaženo během live vysílání rozhlasového pořadu Horvy z Lán 2. listopadu, kde Zeman použil několik vulgárních výrazů (například „vláda zku.vila služební zákon“) nevhodných hlavy státu (nota bene, odkazuje-li se k TGM). Poslední kapkou bylo znevažování zásahu komunistické policie vůči demonstrantům na pražské Národní třídě 17. 11. 1989 („nebyla to žádná krvavá řež, nebyl to žádný nestandardní masakr“). Sám přítom do jednoho z vydání obnovených Lidových novin v prosinci 1989 napsal: „My jsme za posledních 20 let klesli v podílu vydávaných na vzdělání na národním úchodu z 22. na 72. místo na světě. To je kulturní masakr, který je více než srovnatelný s masakrem na Národní třídě, třebaže po něm nezůstaly viditelné stopy krve.“ Jak patrně, bezprostředně po oné události vničil Miloš Zeman tehdejší politické akci docela jinak než dnes. Proč? To možná neví ani on sám.

Na pozadí takto vyrocené atmosféry ve vztahu k prezidentu republiky se sešlo několik tisíc lidí na Národní třídě s fotbalovým symbolem – červenou kartou, symbolicky určenou Miloši Zemanovi. A tak jako před pětadvaceti lety přinesli lidé transparent „Jakaše do koše“, tentokrát se objevil slogan „Miloše do koše“. Stejně smýšlející lidé se objevili o něco později na Albertově. Před zraky zmíněných čtyř prezidentů dali tomu svému hlasitě najevo, co si o něm myslí. Miloš Zeman byl vypískán, zatímco ostatní prezidentů byli přivítání přátelským potleskem. Když János Áder z Maďarska vyzval přítomné k minutě ticha za oběti komunistických režimů, shromáždění ztichlo. Nezapomenutelný moment jinak bouřlivé demonstrace.

Přesto mělo albertovské setkání jednu vadu na kráse. Někteří účastníci se provinili proti étosu sametové revoluce, který vyjadřují slova Veřejnost proti násilii – když házel k místu, kde stál Miloš Zeman (a také jeho hosté) rajčátka a vajíčka. Jedno z nich zasáhl o německého prezidenta Gaucka, našťáhl bez následků. I takovéto činy patří mezi projevy násilí, a právě to občané, kteří se hlásí k odkazu sametové revoluce, dělat nemohou, ba nesmí, nechťej-li se tomuto odkazu zpronevěřit.

Nicméně – říká-li prezident Zeman, že to, co se stalo na Albertově, byla ostuda, má pravdu. Ostuda to byla, ale jeho. Po svém zvolení postupně zaséval vítr a 17. listopadu 2014 sklídl bouři. Moudrý politik by se z prožité zkušenosti poučil. Poučí se i Miloš Zeman? ■

Ne/divil by se Karel Kryl?

Karel Kříž, Jan Šinágl

Obávám se, že Karel Kryl se musí v hrobě obracet. Parlamentní parta, která má ve svém středu stalinistické uctivače masového vraha Gottwalda, komunistické kolaboranty s okupační mocí, bolševické fyzly i estébácké udavače si do svého chrámu moc nainstalovala bustu člověka, kterému právě takoví zničili život, pronásledovali jej, zakazovali a jehož písně se báli jako čert kříže.

Může být něco více absurdnějšího než včerejší krok Parlamentu ČR? Parlamentu, který jen pár dnů nazpět, i za podpory hlavního pomníkového odhalovače Hermana, schválil zákon, díky kterému všichni vzpomínutí ve druhé větě článku mohou být bez větších problémů oficiálně i ministři české vlády. S instalací prý souhlasil dokonce i představitel KSCM, neboť je to již údajně strana demokratická a busta jim bude připomínat, aby se z nich nestala strana papalášů. Větší plivanec do tváře občanům naší republiky, kteří nemají komunistický cejch na mozku, a potažmo hlavně Karlu Krylovi, si lze opravdu při tomto prohlášení následníků KSCJ jen velmi těžko představit. Osobně mám za to, že je to naprosto totální výsměch všemu, co Karel Kryl v životě udělal, všem jeho činům, myšlenkám i písním. Je to velkopanský výsměch jeho morálním i lidským kvalitám, je to stejné pokopání a zneuctění jeho osobnosti, jako když jej v roce 1989 nečekaně vystřčili zpívat na balkon Melantrichu hymnu s Karlem Gottem.

Je to nestoudný záchvěv papalášství, mocenské ekvilibristiky a populistické propagandy, která má maskovat pravý stav naší parlamentní demokracie a v poddaném lidu vzbudit zdání, že nemůže být tak zle, když na „práci“ parlamentu dohlíží národem milovaná ikona morálky a pevného charakteru.

Možná si někteří soudruzi z parlamentu chtěli malinko přečistit své svědomí z hlasování o služebním zákoně, či ze své komunistické, kolaborantské nebo fízlovské podstaty, možná chtěli Karla Kryla zatáhnout do vrcholící předvolební vřavy. A společně tak i přivzvali bratra Jana Kryla, by dodal celému představení zdání legitimity. Přesto všechno si myslím, že Karel by jim odpověděl přímo, tak

jak to uměl jen on: „Nas.at! Jó, nas.at!“ (Zdroj: <http://pravvyprostor.cz/pomniky-stavite-prosim-vas-komu/>, 7.10.2014)

ČESKÁ POVAHA – KRÉDO - AŽ JEDNOU BUDEME CHTÍT ZAČÍT ZNOVA

Za účasti ministra kultury Daniela Hermana, mecenáše Karla Janečka, bratra Karla Kryla Jana, autora busty Pavla Monharta, ČT a menšího počtu veřejnosti byla v átriu Sněmovny odhalena busta Karla Kryla. Je vysoká přesně jako Karel Kryl, hlava odpovídá životní velikosti. Slavnostního aktu se zúčastnili pouze dva politici – ministr kultury a poslanec za TOP 09. Autor čekal devět měsíců, než mu odpověděla kancelář Sněmovny. Jan Kryl zahrál a promluvil skvěle, stejně jako ministr kultury. Do posledních voleb měl Jan Kryl každý rok na 70 koncertů, po volbách je rád za zhruba 10 koncertů. Školy, které dříve projevovaly stálý zájem, podlehly politickému tlaku. Proti pomníku občanům naší republiky, kteří nemají komunistický cejch na mozku, a potažmo hlavně Karlu Krylovi, si lze opravdu při tomto prohlášení následníků KSCJ jen velmi těžko představit. Osobně mám za to, že je to naprosto totální výsměch všemu, co Karel Kryl v životě udělal, všem jeho činům, myšlenkám i písním. Je to velkopanský výsměch jeho morálním i lidským kvalitám, je to stejné pokopání a zneuctění jeho osobnosti, jako když jej v roce 1989 nečekaně vystřčili zpívat na balkon Melantrichu hymnu s Karlem Gottem.

ni Sněmovny, která není hodna Karla Kryla. Krátkozraký postoj. Politici odcházejí a přicházejí v různé kvalitě. Kvalita Karla Kryla je trvalá a se stálými mravními mementem každému politikovi, který projde kolem jeho busty. Slova Karla Kryla: „Demokracie rozkvétá do žaludečních vředů“, jsou stále aktuální. Nápis na pomníku má trvalou platnost. „Demokracie bez kritiky a opozice nemůže existovat.“ (Zdroj: <http://www.sinagl.cz/domaci-zpravodajstvi/4515-odhaleni-busty-karla-kryla-ve-snemovne-6-rijna-2014.html>, 7.10.2014)

A CO NA TO REKLY RÚZNÉ OSOBNOSTI? - citovala webová stránka

ceskatelevize.cz: **Daniel Herman**, ministr kultury za KDU-ČSL: „Jeho poselství je velmi aktuální. I po dvaceti letech od jeho skonu neztratilo nic ze své aktualnosti. Myslím si, že je to takové memento pravdivosti, poctivosti, věrnosti zásadám, věrnosti principům.“

Jiří Dolejš, místopředseda KSČM: „Karel Kryl zlidověl, protože to byl slušný, poctivý člověk, který měl svědomí a právě proto byl velmi ostrý vůči papalášům. Nebyl to člověk, který by si přál oficiální, papalášské procedury a patetické projevy.“

Jaroslav Hutka, hudebník: „Mně se to zdá samozřejmým směšné, když je Karel Kryl v Poslanecké sněmovně. Kdyby ta busta uměla plivat, možná by na tom místě měla smysl.“ Vztah Karla Kryla k politice a politikům nebyl nikdy zcela jednoznačný. Po roce 1968 se však sám stal jedním z politických symbolů. A po návratu v roce 1989 pak rodící se de-

demokracii i její představitele tvrdě kritizoval. Zároveň ho ale politika enormně zajímala. Ostře nesouhlasil třeba s rozdělením Československa a ponechal si i federální pas.

„On si nemyslel o každém politikovi, že je gauner a politika že je svinstvo. Myslím, že by se býval i rád do té politiky nějakým způsobem zapojil,“ vzpomíná dnes hudební publicista **Jiří Černý**. „Co by si Karel Kryl přál nebo nepřál, nevíme. Já vím, že Karel měl docela rád veřejné pocty,“ dodává Černý. O počtách zmíněným dokonce Kryl zpívá i v jedné své známé písni Demokracie...■
Foto Wikipédia Přípravila -vk-

Demokracie

Demokracie rozkvétá být s kosmetickou vadou Ti, kteří kradli po léta dnes dvojnásobně kradou Ti, kdo nás léta týrali nás vyhazují z práce A z těch kdo pravdu zpívali dnes nadělali zrádce Ti, kdo nás léta týrali, nás vyhazují z práce A z těch, kdo pravdu zpívali, dnes nadělali zrádce

Demokracie prospívá bez nás a pragmaticky Brbláme spolu v píva, jak brblali jsme vždycky Farář nám slíbil nebesa a čeká na majetky My nakrmíme forbesa za dvě či za tři pětky Farář nám slíbil nebesa a čeká na majetky My nakrmíme forbesa za dvě či za tři pětky

Demokracie zavládla zpívá nám Gott a Walda Zbaštíme sůju bez sádlu u strejdy Mcdonalda

Král Václav jedna parta je se šmelinářským šmejdem Pod střechou velký partaje se u koryta sejdem Král Václav jedna parta je se šmelinářským šmejdem Pod střechou jedný partaje se u koryta sejdem

Demokracie pánuje od Aše po Humenný Samet i něha v pánu je a zuby vylomenné Dali nám nové postroje a ač nás chomout páli Zajímáme postoje místo abychom stáli Dali nám nové postroje a ač nás chomout páli Zajímáme postoje místo abychom stáli

Demokracie dozrává do žaludečních vředů Bez poctivosti bez práva a hlavně bez ohledů A je to mýlka soukromá snad optického klamu Že místo srdce břicho má A místo duše tlamu

Slovenská novembrová politická scéna

Pre ND Mária Chrappa

Ako informujú internetové noviny, na sobotu večer 8. novembra bola zvolaná mimoriadna schôdza parlamentu a trvala 49 hodín. Opozícia na zasadaní chcela odvolať premiéra a po ňom Pavla Pašku, predsedu parlamentu. R. Fico sa v Národnej rade SR počas odvolávania ukázal len na niekoľko hodín, no nepodarilo sa ho odvolať, nakoľko opozícia nemá potrebnú väčšinu v parlamente. Paška sa odvolaniu vyhol, lebo poslanci vládneho Smeru neschválili program schôdze, na ktorej sa malo rokovať o odvolaní Pašku. Dôvodom k odvolaniu Fica a Pašku mal byť predražený nákup CT prístroja v piešťanskej nemocnici. Najväčší rozruch spôsobilo vulgárne video rapera Ega (Michal Straka), ktorý bol nominantom Smeru v dozornej rade Nemocnice Alexandra Wintera v Piešťanoch. Na videu ospevoval údajné predraženie CT prístroja a agresívne vystupoval voči istému Ľudovi.

Predsedu Národnej rady SR P. Pašku chcela opozícia zbaviť funkcie pre jeho údajnú angažovanosť v zdravotníckych firmách, najmä v košickej spoločnosti Medical Group, ktorá mala dodať piešťanskej nemocnici CT prístroj. Ďalším dôvodom bolo, že Paška nezverejnil svoje príjmy z predaja podielov v súkromných firmách, a tiež Paškova arogancia, s ktorou pristupuje k opozícii. Paška spojenie svojej osoby s kauzou CT prístroja odmietol a že nemá žiadne aktivity v takzvaných daňových rajoch a nebol utajovaným vlastníkom či prijímateľom zisku. "Som objektom hry s cieľom vytvoriť obraz skorumpovaného predsedu parlamentu, ktorý nemá na svojom mieste čo robiť" prihovoril sa poslancom NR SR. Paška žiadal ospravedlenie. Poslanec L. Kanik reagoval takto: "Zdravotníctvo je rezort, na ktorom je najviac vidieť zneužívanie moci a obohacovania sa a vedú až do najvyšších kruhov strany Smer." Poznámka ešte, že ľudia v novembri '89 nebojovali za toto.

Premiér v prípade CT prístroja odvolal vraj "dve bezvýznamné figúrky," ministerku zdravotníctva Z. Zvolenskú a podpredsedníčku parlamentu R. Zmajkovičovi. Kauza CT začala ešte v r. 2012, keď bolo vysúťažené nové za milión eur, keďže staré nefungovalo. Tender bol zo záhadných

zorganizovaním demonstrácií. Prvý protest sa uskutočnil pred domom predsedu parlamentu Pavla Pašku v Košiciach. V piatok 14. novembra sa zišlo na Námestí SNP v Bratislave vyše 2 tisíc nespokojných Bratislavčanov, ktorí žiadali odstúpenie Pavla Pašku. A. Hlina spolu s opozičnými

poslancami Matovičom, Sulikom, Lipšičom zorganizoval protestnú demonstráciu. V sobotu v noci 15. novembra Paška odstúpil zo svojej funkcie tesne po oznámení výsledkov komunálnych volieb v Košiciach. "Nikto nebude rozvracať moju rodinu. Aj napriek víťazstvu v referende, odstúpim z postu predsedu Národnej rady. Chceme, aby politici volili ľudí ako je Richard Raši," dodal. (R. Raši, nominant Smeru, vyhral voľby primátora Košíc.)

Ani dva dni po tom, ako predseda parlamentu oznámil koniec svojej funkcie, protesty neutíchli. 17. novembra zúčastnili sa demonstranti opäť na Námestí SNP v Bratislave, ktorí žiadali nielen hlavu Pašku, ale aj potrestanie ďalších viníkov – "PÁSKA NESTACI" ozývalo sa centrom Bratislavy, ako je to zaznamenané na internetovom videu. Plagáty s nápismi - NEDAJME SI ZOBŔAT 17. NOVEMBER. Alojz Hlina dal ďalšie kľúčové vyhlásenie, v stredu 19. novembra predložil 3 požiadavky a ak nebudú splnené, tak ďalší protest bude 25. Novembra: 1. Presadenie zákona o zákaze obchodovania štátu so schránkovými firmami 2. Vytvorenie poslancského výboru v NR SR na preskúmanie kauzy Gorila 3. Zákaz politických nominácií

KOMUNÁLNE VOLBY. Slovensko si cez víkend 15. novembra zvolilo primátorov, starostov a poslancov zastupiteľstiev. Voliť prišlo 48,34 percent voličov. Z volieb víťazne vzišli

to a predvolebné grafy ukazovali Kňažka na prvom mieste. Nakoniec Nesrovnal zvíťazil aj bez straníckej podpory. V druhom najväčšom slovenskom meste, v Košiciach, sa primátor nemení. Richard Raši (Smer) obhájil svoj post aj napriek mohutnej antikampani, v ktorej ho protikandidáti spájali s kauzou slovenského zdravotníctva. Zaujímavé výsledky boli v Prešove. Toto mesto povedie tentokrát žena. Primátorkou sa stala Andrea Turčanová. Porazila doterajšieho dlhoročného primátora P. Hagiariho ako aj ďalších šesť kandidátov. Prvica si v budúcom prešovskom zastupiteľstve výrazne polepší. Komunálnymi voľbami skončil rok, kedy sa volila hlava štátu i europoslanci. "Ľudia toho majú dosť," ako nazval svoj komentár L. Krivošík v aktuálnej sk. "Asi hlavným posolstvom je, že na svojich voličov už žiadna stranica sila nesmie hľadieť ako na samozrejmosť. Videli sme to v prezidentských voľbách, kde kandidáti politických strán prepadli v prospech nezávislého a nadstraníckeho Andreja Kisku. No najnovšie sme to videli aj v Bratislave, kde ani status hereckej legendy, či novembrového tribuna automaticky nezabezpečil Milanovi Kňažkovi víťazstvo... Občan nadobudol väčší odstup od politiky, čo sa zatiaľ javí ako zrad trend..." Komunálne voľby ukázali, že sú odrazom personálnej a programovej krízy strán.

ŠTVŔTSTOROČIE OD NEŽNEJ REVOLÚCIE si pripomenuli v historickej budove Slovenského národného divadla v Bratislave, na spomienkovom podujatí 16. novembra, s prezidentom Andrejom Kiskom i prezidenti štátov Vyšegrádskej štvorky, ako i prezident Nemecka a Ukrajiny spolu so zástupcami domácej politickej aj občianskej scény. A. Kiska zdôraznil, že 17. november 1989 nám ukazuje silu slobody ako aj iných hodnôt, za ktoré vtedy ľudia bojovali. 17. november prezident označil za úplne výnimočný sviatok v našom kalendári a v našich dejinách spomedzi všetkých sviatkov a dôležitých výročí. Zároveň vyzval verejnosť, aby sa pre sklamanie z aktuálneho vývoja nevzdávala ideálov novembra. Obdobie posledných 25 rokov bolo najslabším v našich dejinách. Tiež pripomenul, že osud Ukrajiny je pre nás dôležitý a požiadal prezidenta Porošenka, aby pozdravil svoj ľud a želal im, aby si uchránili svoju slobodu, nezávislosť a právo rozhodovať o vlastnej ceste. Po tomto odkaze slovenský prezident zaštrngal kľúčami, čím pripomenul námesť pred 25 rokmi. V neskoršom rozhovore so slovenským prezidentom Petro Porošenkom zase zdôraznil, že v súčasnosti jeho krajina bojuje za to, čo si ľudia na Slovensku zvolili pred 25 rokmi. ***

BRATISLAVA. Dne 25.XI. sa uskutočnila ďalšia sľubovaná demonstrácia v Bratislave. Okolo päťtisíc ľudí prišlo v utorok, podvečer na demonstráciu proti korupcii. Hoci sa na bratislavskom Námestí SNP spočiatku zišlo niekoľko sto ľudí, v priebehu pol hodiny sa zástup rozrástol na niekoľko tisíc ľudí. Organizátori totiž rozdali 3600 sviečok a mnohým ďalším sa neušlo. Čítajte viac: <http://www.sme.sk/c/7513694/na-proteste-proti-korupcii-bolo-niekolko-tisic-licud.html#ixzz3K8QYxxk4>

Ještě nevyznalo opojení z neschetných lahvi bublinkového vína, když prezident Putin vyslal kvarteto vládních lodí k Austrálii předtím, než doletěl sám na konferenci G20 a nepochopil, že je neznám a jeho válečná eskadra taky ne.

Sjezd zemí zvaný G20 je planá odnož z kmene zvaného G7, vzniklého v roce 1975 za účelem koordinace globalizace a pokroku složeného ze sedmi nejpokročilejších zemí tohoto světa. G7 mělo doplnit veliký a rozplizlý houf zemí pod hlavičkou OSN a zaostřit pozornost na nejpálčivější problémy světa; po rozpadu SSSR a z jakési milosti Jelcinovi bylo G7 rozšířeno o účast nového Ruska, pokud se vydá slibenou cestou demokratizace a slušného chování.

Připuštění Ruska do skupiny nejlepších vytvořilo apetit dalších zemí podílet se na určování světového dění a v roce 1999 vznikl spíše samospádem než potřebou G20 jako debatní tribuna pro velké země. Chování Ruska pod Putinovou taktikou se dramaticky změnilo po zimních olympijských hrách, do kterých Putin vložil 50 miliard, aby se ukázal před světem, a pár dní poté anektoval Krym jako trest vzpurné Ukrajiny, která váhala mezi příslušností k západu, tedy EU, anebo nevolnictvím ke Kremlu.

Putin, vytrénovaný ve sboru KGB a prohlašující rozpad SSSR za největší společenskou katastrofu konce 20. století, ukázal svou pravou

Trapný bývá dost nevitáný host

Pro ND Rošťá Firla

tvář a pozlobil či postrašil globální svět strategií Afolfa Hitlera, který vyrvál Sudety z Československa se souhlasem mocných spojenců, pak zhlhl Československo a vkročil do Polska jako začátek druhé světové války.

Sestřelení malajského dopravního letadla jen dovršilo vypuzení Putina s jeho Ruskem z klubu G8 a teď se schyluje k vypuzení Putina ze skupiny G20. Pochopitelně papírová ruská ekonomika, která nevyrobí nic, co by si spotřebitel mimo Rusko pamatoval a kupoval, se stylizuje do role mocného a zakrývá tím, jak nemocné je Rusko v druhé dekádě 21. století a jak moc záleží na globální spolupráci.

Putin jako nevitáný a provokativní host odjel ze schůzky G20 předčasně trucovat do Kremlu a nikdo neví, co podnikne. Kanadský premiér Harper si našel příležitost a přijal Putinovu ruku se slovy „Musíte odejít z Ukrajiny!“, na což Putin rádo vytipně odpověděl: Nemůžeme, protože tam nejsme,“ a tím si vysloužil pověst lháře.

Tato bezvýznamná historka o slovní výměně mezi Putinem a Harperem zůstala to hlavní, a tím je Irán.

V Iránu se nepěstaly točit tisíce odstředivek obohacující uran na stupeň užitečný v atomové bombě. Na pozadí primitivů, kteří stínají hlavy a tlachají o kalifátu, se tiše chystá atomová mocnost Irán a těžko odhadovat, jestli tento vývoj víc irituje Izrael nebo Indii.

Ano Indii, která má pod novým premiérem v úmyslu vytáhnout Indii do 21. století a zajistit své východní sousedy Pákistán, Afghánistán a Irán dřívě nebo později srovná do zástupu odpůrců pokroku. Indie je země se silnou demokratickou tradicí, má silnou armádu a ekonomický výkon GDP kolem 2 triliónů dolarů, což je tolik, kolik má Rusko bez demokratických tradic a s chabou armádou.

A Indie se chovala na konferenci G20 slušně a konstruktivně, zatímco Putin provokoval jako kluk a odjel s ostudou. Tedy je nabíledni, že Irán dostane po prstech ze západu od Izraele nebo z východu od Indie, přestože Putin iránskou touhu po atomové bombě podporuje technicky.

Škoda jen, že v Bílém domě sedí slabý prezident a situace na Ukrajině a v Iránu zajisté nemůže dva roky čekat, než prezident "změny a naděje" odejde do svého nezaslouženého prezidentského důchodu. ■

okolností zrušený, nemocnica musela opraviť starý za 120 tisíc eur. Kým sa opravoval, nemocnica prišla o ďalších 100 tisíc eur. Za taký istý prístroj, čo v súčasnosti kúpila nemocnica v Piešťanoch, nemocnica v Českom Havlíčkovom Brode zaplatila o 600 tisíc eur menej. To, čo sa nepodarilo dokázať opozícii v parlamente, podarilo sa jej to v uliciach

kandidáti vládnej strany Smer. Sociálni demokrati si tak v konečnom dôsledku polepšili oproti predchádzajúcim komunálnym voľbám. Rovnako víťazne dopadli aj nezávislí kandidáti. V Bratislave vyhral neočakávane nezávislý kandidát Ivo Nesrovnal pred M. Ftáčnikom (Smer) a M. Kňažkom (s podporou pravice). Mnohí favorizovali práve týchto dvoch kandidá-

Ze všech se stali milionáři, zatímco v národě nastoupila chudoba. V posledních letech své vlády V. Havel uzavřel vstup ČR do NATO a EU přes výhradní nesouhlas V. Klause, hájícího zájmy Moskvy. V r. 2002 odstoupil z funkce prezidenta a místo něho nastoupil díky korupcím s volbami arogantní V. Klaus. Jeho strana ODS, vedená později M. Topolánkem, musela v důsledku svých korupcí v r. 2009 rezignovat a místo ní nastoupila prozatímní úřednická vláda Jana Fischera z KSČ. Také Nečasova vláda koalice ODS musela pro defraudace odstoupit. Oběma zanechal min. financí M. Kalousek obrovský státní dluh. V rámci svých podvodů se dohodl nejprve se začínající firmou na dodání padáků pro naši armádu. Při jejich přezkoušení se zabil výsadek voják. Přesto Kalousek musel podle smlouvy převzít do škody nevhodné padáky za 114 mil. Kč. Tato cifra se mu zalíbila natolik, že se stal autorem programu „Ekotrend“ za 114 miliard Kč pro jim vybrané partnery. Po nátlaku veřejnosti byl poslancekou sněmovnou zrušen. Další jeho podvod se týkal dohody s církevním podnikatelem kardinálem Vlkem na návrat znárodněného majetku za 270 mil. Kč, který měl být splatný za 60 let včetně penále. Teprve po velkém úsilí veřejnosti Parlament rozhodl o částce 59 mil. Kč, když zůstalo ve-

Jsmo svědky návratu socialismu v ČR? (2. dok.)

Pro ND Rudolf Jiříček

řejným tajemstvím, kam asi mělo zmizet těch 200 mil. Kč. Když ani tento pokus nevyšel, navrhl M. Kalousek vládě sanaci 660 starých vrtných sond mezi Hodonínem a Břeclavou pro své kamarády z řady miliardářů, tj. K. Komárka z OV KSČ Hodonín, který se už v rámci privatizace stal hlavním majitelem největšího podniku Moravské naftové doly v Hodoníně. Za sanace obdrží 2,6 mld. Kč, býv. min. dopravy Rebiček 0,75 mld. Kč, Unigeo Ostrava, Krosno Polsko, Maďarská skupina atd. celkem 10 mld. Kč včetně splácení cementu českým podnikům. Jaká apanáž má u něho skončit za výběr sanačních firem, z nichž ve skutečnosti pouze Drilling and Services MND realizuje sanace, se nesmí diskutovat.

Ani Protikorupční odbor Policie ČR Praha nebo Nejvyšší soud v Olomouci se nakonec nevyjádřil k tomuto podvodu, o němž byl informován.

Nakonec se nyní vlády ujala levice ČSSD, ale největší počet hlasů obdržel podnikatel Babiš, kterého si lidé oblíbili, protože není členem politické vládní mafie. Přesto, že se objevují nová fakta o napojení V. Klause na miliardáře Kellnera, který ovlivnil další pád koruny u ČNB, nic se neděje. Jen v Internetu koluje dokument, který předložila Hana Lena Jacobson, že „V. Klaus je majitelem PPF Group v Holandsku, jejíž majetek se odhaduje na 10,5 mld. USD. Petr Kellner, nar. 20. 5. 1964, vzal na sebe ve svých 27 letech v r. 1991 úlohu „bílého koně“, kterému za mlčení kruhy kolem V. Klause poskytl luxusní život. Po skončení prezidentského mandátu odjel Klaus do Holandska zkontrolovat své finance z privatizace státního majetku ČR. V médiích jen oznámil, že mu daroval sponzor P. Kellner zámeček“.

Také prezident Zeman po současné návštěvě Číny raději použil letadlo Kellnera, než prezidentský speciál. Vláda ČSSD začala být v řadě krajů podporována opatrně KSČM ve všech možných okresech. V TV nyní dokonce vystoupil po dlouhé době opět Jakeš, který přál soudruhovi Čubovi z KSČ jeho dobrý start do Senátu. Najednou, kam člověk dohlédne, všude podnikají komunisté, kteří zaměstnávají své bývalé členy z KSČ, zatímco ODS je potřebovala jen k potvrzení své moci. Proto také tuto svoji stranu vyloučil V. Klaus už předtím ze závodů, kde zůstaly jen bývalé kádry, soupeřící o privatizaci „svého podniků“. To vše se nezdá být náhoda, nýbrž vypracovaná metoda privatizace, podle níž se opět má chopit moci KSČ.

A zatímco mezi sebou bojují gangy politiků o moc a státní finance, na kterých by se obohatily, soustředila se bývalá komunistická strana na ekonomiku v podnicích, která tyto politiky nutí ke spolupráci. Tato moskevská ideologie je patrná ve všech zemích východního bloku. A nejen tam. Na celém pobřeží Středozemního moře - od Kypru, který je základnou sovětské KGB a jejich vojenské GURU, až po Španělsko - se setkávají naši turisté s ruskými podnikateli v jejich restauracích. V Černé Hoře bývalé Jugoslávie tvoří ekonomii z 65% podnikatelé z Ruska, což je patrné i na přívalu jejich turistů do země. Nejen na Krymu, ale i tady potřebují mít své základny, aby se dostali tradičně do Středozemního moře a dál do Atlantiku. Ostatně, obsazení Karlových Varů ruskými „obchodníky a turisty“ je nám známo. Zdá se, že se pomalu vracíme do doby socialismu, což dokumentují i Putinovy invaze proti bývalým zemím SSSR. Jen se obáváme toho, že se jednou spojím Rusko se svým nerostným bohatstvím s Čínou a Indii na vytvoření „Eurasijské unie“, která ekonomicky zničí EU a my se za vítěznými výkřiky komunistů vrátíme do područí Moskvy. A začnou znovu popravy a kriminály, postavi se nová čínská zeď v podobě ostatních drátů. A naši hrdí muži ve svých hospodách budou opět čekat u piva, kdy je zase zvenčí vysvobodí, když sami toho nejsou schopni. ■..

ZAUJALO NÁS

V budově amerického Kongresu

byla k 25. výročí pádu železné opony odhalena busta bývalého československého a českého prezidenta Václava Havla. Havel je po Winstonu Churchillovi, Raoulu Wallenbergovi a Lájosi Kossuthovi čtvrtým Evropanem, jehož busta se ocitla v americkém Kongresu.

Olomoučtí vědci objevili

zcela nový způsob, kterým dokážou izolovat látky důležité pro odhalení některých závažných nemocí, včetně Parkinsonovy choroby. Postup využívá unikátní vlastnosti nanočástic. Metoda by mohla najít v budoucnu uplatnění nejen při diagnostice vybraných nádorových onemocnění, ale i v průmyslu. O technologii již projevil zájem dvě významné společnosti na biochemickém a medicinském trhu. Studie olomouckých odborníků se nedávno objevila na titulní straně prestižního časopisu Americké chemické společnosti Analytical Chemistry. Podle autorů nová metoda přináší hned několik výhod. „Vlastní stanovení trvá jen několik minut a potřebné technické vybavení je přibližně o řád levnější v porovnání s nákladnými stávajícími metodami,“ uvedl ředitel centra a spoluautor projektu Radek Zbořil.

Sociální pracovníci a pracovníci

každoročně řeší tisíce případů týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí, loni zaznamenali 7527 kauz. Proti roku 2012 se počet nezměnil, ve srovnání s rokem 2006 je téměř pětinašobný. Bítí a jiné fyzické výpady zažilo 859 dětí. Z nich 103 nemělo ještě ani tři roky. Obětí psychického týraní se stalo 1076 dětí. Terčem sexuálního zneužívání bylo 157 chlapců a 731 dívek. Prostituci muselo provzovat 17 dětí. Zanedbávání se týkalo 4663 chlapců a děvčat. Devět dětí kruté zacházení loni nepřežilo. Za přibýváním počtu ohrožených dětí je podle odborníků na problematiku nejen zhoršování situace rodin, ale také větší citlivost a všímavost okolí.

České dráhy v novém jízdním řádu,

který začne platit 14. prosince, vypraví denně v průměru 6789 vlaků. Proti loňsku je to růst o 64 spojů. Cena jízdenek se zvýší zhruba o procento, na trasách do 50 kilometrů zůstane stejná. Státnímu dopravci v poslední době přibývají cestující v dálkové a příměstské dopravě. Od ledna do září dráhy zaznamenaly meziroční růst počtu cestujících o 672 tisíc. Dopravce do konce roku čeká překročení 170 milionů přepravených cestujících. Mezi hlavními novinkami jízdního řádu je prodloužení linky z Prahy do Ostravy o úsek do slovenských Košic.

Darovat potraviny potřebným

by mělo být pro jejich výrobce a obchodníky v Česku výrazně jednodušší. Generální finanční ředitelství připravuje metodickou změnu, která má umožnit, aby základ daně z přidané hodnoty v případě potravin darovaných potravinové bance mohl být blízký nule či nulový. Podle iniciativy Potraviny pomáhají bez DPH je v současné době darování potravin pro firmy finančně i organizačně nevýhodné. Společnosti musejí odvádět 15procentní DPH z původní prodejní ceny výrobků. Každou darovanou položku musí navíc uvést v darovací smlouvě. Stát dosud argumentoval právem Evropské unie, řada zemí EU však pro podobné případy uplatňuje výjimku a darované potraviny jsou od daně osvobozeny.

Uvedením pamětní mince

s Josefem Masopustem byla slavnostně zahájena nová sběratelská série Československé fotbalové legendy. Peníz s podobiznou držitele Zlatého míče za rok 1962 bude k dispozici ve zlaté a stříbrné variantě a v následujících třech letech edici zkompletuje dalších deset fotbalových osobností. „My jsme tu sérii pojali jako připomínku tří generací, které za Českou republiku, respektive za Československo vybojovaly cenné kovy na třech mistrovstvích. Zvolili jsme generaci, která vybojovala stříbro v Chile v roce 1962, zlato v Bělehradu v roce 1976 a stříbro v Anglii v roce 1996,“ řekl Lukáš Jokl z České mincovny. Jedenáct fotbalových osobností vytvoří imaginární hvězdnou jedenáctku. Po Josefu Masopustovi dostanou vlastní minci Josef Kadraba, Jan Lála, Ivo Viktor, Karol Dobiáš, Antonín Panenka, Zdeněk Nehoda, Miroslav Kadlec, Karel Poborský, Pavel Nedvěd a Jan Koller. Ten sice na MS ani na ME medaili nezískal, ale byl do série zařazen za mimo-

řádné výkony v národním týmu.

V Česku přibývá nových pacientů

s virem HIV, za prvních deset měsíců testy odhalily nákazu u 208 lidí. Je také o 20 nemocných s AIDS víc. Devět lidí na nemoc selhání imunity v tomto roce zemřelo. Aktuální údaje zveřejnil vedoucí národní referenční laboratoře pro HIV/AIDS Státního zdravotního ústavu Vratislav Němeček. „Česká republika stále patří mezi země s velmi nízkým výskytem nákazy virem HIV, i když jsme se v roce 2012 přesunuli do horší skupiny. Trend vývoje je ale dramatický a varující. Letos určitě překonáme čísla z loňského roku,“ uvedl Němeček. Podle něj speciální model ukázal, že skutečný počet nakažených v Česku by mohl být proti evidovaným případům zhruba dvojnásobný.

Český premiér Bohuslav Sobotka

spolu s texaským guvernérkem Rickem Perrym slavnostně zahájil stavbu nové tělocvičny Sokola v texaském Westu. Starou sportovní halu zničil loňský výbuch zdejší továrny na hnojiva, při němž v obci s řadou původem českých rodin zahynulo 15 lidí. „Devísý výbuch 17. dubna 2013, při němž zemřelo 15 mladých lidí tady ve Westu, mnou hluboce otřásl a vyvolal v České republice velkou vlnu solidarity,“ uvedl také Sobotka. Připomněl, že česká vláda tehdy jen týden po tragédii rozhodla o podpoře ve výši čtyř milionů korun na výstavbu nové sokolovny. Ta by měla stát na jaře příštího roku.

Václav Klaus v ruské opoziční televizi

Dožď označil situaci kolem Ukrajiny za pokračování studené války, za které podle jeho názoru Rusko nemůže. Nikdy jsem nečekal, že ještě za mého života se dostane do čehosi, jako je druhá etapa studené války, prohlásil český exprezident. Tuto studenou válku podle něj vyvolalo Rusko, ale „druhá strana“. Klaus komentoval vývoj na Ukrajině, kterou stejně jako v několika minulých vystoupeních označil za umělé vytvořený stát. Ukrajinská tragédie se podle něj „využívá pro zahájení nových konfliktů mezi Východem a Západem“.

Podle sčítání lidu z roku 2011 se k islámu v Česku

hlásí téměř 3,4 tisíce lidí. Nejvíce muslimů žije v Praze a v Brně (většina není součástí muslimských obcí, není organizována). Přesnější bude odhad ministerstva vnitra z roku 2007 – podle něj se tehdy na území Česka vyskytovalo něco přes 11 tisíc muslimů, většinou sunnité turecké a arabské větvě. Českých konvertitů je několik stovek. K dnešnímu dni se předpokládá, že muslimů v Česku bude něco k dvaceti tisícům. Nejvíce muslimů přišlo z Iráku, Jemenu, Sýrie, Egypta, ministerstvo vnitra mluví i o Bosně a Hercegovině nebo Afghánistánu. Nezanedbatelná je vlna imigrantů ze zemí bývalého Sovětského svazu.

Za fungující mešity se označují pouze brněnská a pražská na Černém Mostě, nově otevřená modlitebna v pražské Opletalově ulici nemá povolení k využití prostoru k duchovním účelům. Modlitebny jsou i v Teplicích, Plzni, Karlových Varech, Hradci Králové, Liberci. Islám české bezpečnostní složky nevyhodnocují jako velké riziko, byť tuto komunitu monitorují. Ve zprávě BIS za rok 2012 (z listopadu 2013) se konstatuje, že ač je radikálnímu islámu (islamismu) věnována médií a na sociálních sítích velká pozornost, „projevy islamismu ve srovnání s celkovými počty muslimů nejsou pro prostředí české muslimské komunity charakteristickým jevem“. BIS nicméně připouští autoritativní jednání náchylných k nekritickému přijímání propagandistických sdělení.

Spojené arabské emiráty otevřou v Praze velvyslanectví,

napsal to deník E15. Záměr už schválila vláda i prezident arabské federace, potvrdila listu mluvčí českého ministerstva zahraničí Karolína Rezková. Vznik ambasády má posílit ekonomické vztahy. Pro turisty není zpráva o nové diplomatické misi zásadní. Od března totiž platí pro Čechy bezvизový vstup. Konzulární služby pro české občany dosud zajišťoval zastupitelský úřad země ve Vídni. Česká velvyslanectví přitom v hlavním městě emirátů Abú Zabí funguje už řadu let. Spojené arabské emiráty jsou podle E15 čtvrtým největším mimoevropským trhem pro český export.

Zdroj: radio.cz, mediaguru.cz, E15

MASARYK MEMORIAL INSTITUTE INC. - Nový Domov and Upcoming Changes

In response to the many changes that are threatening ethnic press of late, which include a 35% increase in Canada postal rates, MMI Board has listened to you, our readers. Suggestions that included raising the rates of our subscriptions, reducing the number of issues, reducing the number of pages, are just a few ideas presented that would keep our paper coming to your door.

The Board of Directors of Masaryk Memorial Institute, after careful examination and weighing the possibilities has decided to take the most feasible and logical steps forward. Nový Domov will be published every 3 weeks (instead of 2 weeks) beginning in Jan 2015. It will maintain its current 16 pages that will include colour. With this move, MMI should be able to overcome the financial viability problems, enabling us to continue publishing Nový Domov.

As Masaryk Memorial Institute, we believe that we have found a solution to the most recent threat to our publishing existence, and are more determined than ever to continue serving the Czech, Slovak and Canadian communities in Canada and Internationally.

Thank you for your understanding, and your many contributions. Your ongoing support for the future is very much a two way street.

Cheers to NOVY DOMOV and to YOU OUR SUBSCRIBERS!!!

Board of Directors
Nov 23rd 2014

We invite you to help by giving financial assistance to the paper in one of the following ways:

- 1) Give a gift subscription your children, grandchildren, extended family or friends
- 2) Publish your holiday/birthday/Christmas greetings to your friends and community.
- 3) Place an advertising for your business or services offered to the community.
- 4) Gift a donation to our children's Christmas tree /St. Wenceslas/Jezisek Fund.

(due to a recent CRA ruling, we are unable to issue donation tax receipts)

I. (name) _____ gift a publishing of Nový Domov to:

Name _____

Address _____ Postal Code _____

Contact No. _____ e-mail _____

I enclose the following fees: Canada \$61/ USA \$83 / International \$110

Masaryk Memorial Institute, 450 Scarborough Golf Club Rd, Toronto, Ont, M1G 1H1

If you need more information about publishing your greetings or advertising, please contact:

Iva Jecmen office of MMI office@masaryktown.ca 416-439-4354

Vera Kohout, Editor-in-chief vera.toronto@gmail.com 647-608-1713

Také letošní Český kalendář,

kteří vydává Český dialog od roku 1996, přináší 175 stránek zajímavostí z historie, povídky, písničky, recepty, křížovky, fotografie a kresby. Pokud hledáte pěkný dárek pod stromeček, tady se nabízí jak pohoda, tak i zábava a poučení v jednom balíčku za pouhých 16.00 CAD i s poštovným. Jen si pospěšte, abyste stihli příležitostný termín.

Objednávky a šeky v Kanadě vystavte na jméno „Lída Luscher“ a zašlete prosím na Lída Luscher, 995 Pinecrest Rd., Oshawa, ON, L1K 2A 6, Canada.

Kontakt: tel. (905)728 7037, email: lidaluscher@rogers.com.

V Americe zájemce zaplatí 15.00 USD i s poštovným:

účet 110 103 4001/5500 nebo složenkou..

Objednávejte na: cesky-dialog@seznam.cz

nebo tel.: +420 739 091 057

Rok kráčí přírodou – prosinec

V době, kdy slunko prochází souhvězdím Kozoroha, což je mezi 23. prosincem a 20. lednem, nastává doba, kdy obrátí směr svého putování a jeho svitu sice velice zvolna, ale přece jen přibývá. V přírodě však začíná jít do tuhého. Stále častěji se z tmavých mraků, které jakoby se chtěly dotknout země, sypou sněhové nadílky a také síly ledu přibývá. Pod ledovým krunýřem však dál pulzuje život. Kapři sice nehnute odpočívají ve větším společenství někde u bahnitého dna, ale štika ani okoun si nenechají ujít příležitost zaútočit i pod ledem na nějakou tu neopatrnou rybku, která se prozradí pohybem.

O docela čilém životě na souši nás přesvědčí množství stop a stopiček, které do bílého sněhu napsali zajáci, králíci, bažanti, havrani, ale i drobné myšky, kosi a další, kteří se čile shánějí po skromné potravě. Příroda nám však i v tomto období nečekaně připraví i nějaké to milé překvapení. Když se zatouláme do Jehličnatých lesů a štěstí nám přeje, můžeme objevit hnízdo papouška našich lesů, totiž křivonosky. Tito úhlední ptáci hnízdí od listopadu do konce února, kdy dozrává nejvíce smrkových semen, která jsou jejich hlavní potravou.

Sotva se teplota vzduchu začne pohybovat okolo nuly nebo se přehoupne slabě nad ni, ožijí i různé druhy hmyzu. Pak můžeme najít přímo na sněhu černou asi centimetr dlouhou larvičku známého jarního broučka s měkkými krovkami, červenohnědého zabarvení - páteřička. Ale můžeme narazit i na jiné druhy chladnomilného hmyzu, jako je pavoučnice sněžná nebo všudypřítomný chvostokosk. Nepříznivé zimní počasí přecházejí různí živočišové, ale i rostliny v tzv. zimním spánku. Tento nucený odpočinek je velice důležitý, neboť většina živáček by zahynula hladem v období, kdy jejich přirozená potrava je nepřístupná. Proto je velice důležité, abychom těm, kteří nespí, ať čtyřnozí či dvounoží, pomáhali příkrmováním přečkat toto náročné období.

Přejem vám, milí přátelé, hezké prožití Vánoc a mnoho zajímavých zážitků, až se budete toulat přírodou za doprovodu zdraví a štěstí. ■

-EP- (ukázka z Českého kalendáře)

■ Tomas & Mariana's Cooking ■

Domácí vánoční cukroví na Váš sváteční stůl

- Linecké s domácí jahodovou marmeládou
- Vanilkové rohlíčky
- Plněné ořechy
- Ořechové košíčky s čokoládovou polevou
- Kokosové kuličky
- Vánočka lahodné chuti s mandlemi a rozinkami
- Domácí vaječný koňak připravený z českého rumu

Objednejte si v předstihu,
co toužíte mít na svém vánočním stole

Tel: 416-451-1225

Tel: 416-893-9017

Facebook: [Tomas & Mariana's Cooking](https://www.facebook.com/Tomas&MarianasCooking)
Email: TomasMarianasCooking@hotmail.ca
Objednávky jen do neděle 7. prosince.

Pro více informací volejte kdykoliv. Můžeme pro Vás připravit :

Obložené chlebičky ■ Zásuský ■ Další domácí dobrotu na přání
Zprostředkujeme občerstvení na různé obchodní schůzky,
bankety, rodinná setkání a jiné společenské události.

■ Od nás bez stresu, vždy, ze zaručeně čerstvých surovin ■

Klub Martina Rázusa

Vás pozývá na

VIANOČNÝ TURNAJ V STOLNOM TENISE

Sobota 27. decembra o 13. h.

hala Slovenskej ev. cirkvi Sv. Pavla
1424 Davenport Road, Toronto

Oblečení: nie žlté a oranžové. Obuv: nezanechávajúca čiary.

Štartovné: \$5

Informácie a registrácia:

Katarina Kozáková tel: 416-658-9793

Peter Ostrihon tel: 647-607 0905

e-mail: razuscanada@gmail.com, postrihon@yahoo.ca

www.razus.ca

Hledáme Karla Vonostranského

Již pět let hledám svého kamaráda Karla Vonostranského, který se narodil pravděpodobně v r. 1944, sloužil jsem s ním na základní vojenské službě v Plzni. Jeho tatínek měl žit od r. 1948 v Kanadě (bohužel neznám lokalitu). Karel, pokud vím, žil před emigrací v Praze, v Kanadě se usadil v Torontu. Víím, že hrál na kytaru v nějaké skupině českých krajanů. Žiji 45 let v Jižní Africe, kde jsem se obrátil na Kanadské velvyslanectví o pomoc, ale neuspěl jsem. Také jsem zkoušel Skype, ale bez výsledku. Jestli někdo z krajanů znal Karla Vonostranského nebo alespoň může pomoci jakoukoliv informací o jeho pohybu a event. pobytu, byl bych velmi vděčný.

Prosím, dejte vědět cokoliv na adresu: Milan Ouhrabka, 497 Joseph Bosman Street, Silvertown, Pretoria, 0184, Republic of South Africa (nebo email: milan@isurf.co.za). Děkuji za projevenou ochotu.

Honza Šmíd, Radka Tamchynová a Pavel Skalník (umělecký malíř, který v ND hostoval poprvé)

Zuzka Novotná a Jiří Škoda, také zkušeni herci naší amatérské scény

Bohdan Zatovkaňuk a Martin Bonhard, na scéně vyborní nahráváci

NOVÉ DIVADLO NA SCÉNĚ s LOPE de VEGOM

Pro ND Mária Chrappa

Súbor Nového divadla v Toronte potešil milovníkov divadla štyrmi predstaveniami veršovanej Komédie lásky a žiarlivosti (originálny názov Záhradníkov pes), klasika španielskej literatúry, Lope de Vega. Námet si však autor našiel v Boccacciom Dekameronovi. Ako hovorí dobrodruh a muž vášne, básnik a geniálny dramatik španielskeho zlatého veku: "není síly, ktorá by zadržala ženu keď ozaj miluje."

Komédia rozpráva príbeh krásnej grófký Izabely (R. Tamchynová) zamilovanej do svojho osobného sekretára Teodora (M. Bonhard). Vzhľadom na jeho nešľachtický pôvod, ktorý bráni sobášu, pomáha preklenúť dôvtipný Teodorov sluha Manuel (B. Zatovkaňuk). Ale to za cenu zraňovania inej, nie menej pôvabnej ale jednoduchšej ženy, služobnej grófký Izabely, Marcely (G. Kupčíková). Izabela rozhráva vášnivú hru a Teodor zatúži po vyšom postavení a zamiluje sa do grófký Izabely. Izabela sa na jednej strane snaží uloviť Teodora, na druhej strane sa chová k nemu ako záhradníkov pes (z toho pochádza i pôvodný názov hry, ale je to i známe španielske príslovie: Záhradníkov pes nežerie kapustu, ale inému ho nedopraje.) Izabela odhodí svoju masku a vyzná Teodorovi lásku. Celú zápletku vyrieši podvodom sluha Teodor - nahovorí istému šľachticovi, že Teodor je jeho dávno stratený syn. Teodor však nechce celý život znášať klamstvo a povie pravdu Izabele, ktorá požiada Manuela, aby tajomstvo o Teodorovi zachoval pre česť rodiny.

Komédia, zdá sa na prvý pohľad ako ľahké, zábavné divadlo. Ale aj profesionálni herci tvrdia, že hrať v komédii je omnoho ťažšie ako v hre s tragickým námetom. Ak herec nevie v komédii rozosmiať,

pobaviť obecenstvo, tak je to preňho viacmenej tragédia. Herci Nového divadla i keď nie sú profesionálnymi hercami, podľa môjho

Saša Trentchev v nádherném šľachtickém kostýmu

názoru, zahrali de Vegovu hru na profesionálnej úrovni. Rozosmiali, pobavili obecenstvo svojim výkonom, za čo im patril ten aplaus a poďakovanie za prácu, ktorú robia vo voľnom čase. Každý jeden prispel svojím spôsobom k interpretácii tej-ktorej postavy. Vyzdvihnúť by som však chcela Bohdana Zatovkaňuka, Teodorovho sluhu, ktorý prestrojený za gréckeho kupca, ozaj majstrovsky stvárnil túto

Jarka Petrášová se starala hlavně o účesy herců

postavu, keď predstavoval Teodora, strateného syna, šľachticovi. Na úspechu uvedenia hry má prirodzene zásluhu i režisérka Bri-

gita Hamvašová, ktorá hercov k takémuto výkonu "vypracovala". Má neľahkú prácu pri veršovaných divadelných hrách, ktoré i patrične upravuje. Tak ako i predošlé inscenácie stredovekých hier i táto potvrdila jej režisérsku zručnosť. Dekorácia i keď jednoduchá, ale vhodná, účelová, spojená s peknými štýlovými kostýmami z dielne D. Kalovskej a J. Fabiánovej, dobre doplnili okúzľujúcu renesančnú hru "básnika neba a zeme" ako Lope de Vega nazývali jeho súčasníci.

Nové divadlo vstúpilo do jubilejnej 45. sezóny. Je to pozoruhodné, že súbor vydržal toľké roky i keď jeho zakladatelia Afolf Toman, manželka

Zkušenosť Jany Fabiánovej byla zapotřebi všude

Čulíkovci, ktorí tiež stáli pri zrode tohto súboru a ako i ich pokračovatelia Pavel Král, Tomáš Mašek, ktorí okrem herectva prevzali i réžiu, už medzi nami nie sú. A preto bolo príjemné vidieť ešte na javisku Josefa Čermáka, ktorý vydržal so súborom od jeho zrodu a ktorý v týchto dňoch oslavuje 90. narodeniny. Tiež nestorov, Milana Chřáka či Jiřího Škodu. Ale i ďalších. Príjemným škvapením je, že sa do súboru zapája mladá generácia. Dúfajme, že súbor Nového divadla ešte nás dlho bude zabávať.

Fotografie z kostýmové zkušky pořídila Věra Kohoutová

Zľava: Pavel Skalník, Honza Šmíd, Saša Trentchev, Josef Čermák, Lenka Nováková, Bohdan Zatovkaňuk, Radka Tamchynová, Martin Bonhard, Gabi Kupčíková, Milan Chřák, Jirka Škoda, Dagmar Kalovská, Zuzka Novotná, Leona Ralšová se synem Danielem Myslivcem. Kostýmy Dáš Kalovské a Jany Fabiánové ve hře vysoce domlínovaly... Foto John Chřák

VÁNOCE JSOU UŽ ZA DVEŘMI

zývá doba „přípravná“, předcházející i svátkům vánočním.

Do adventu patří a patří také čtyři adventní neděle - ta první 30. listopadu je železná, další bronzová, stříbrná a zlatá.

Slovo advent se promítlo i do pojmenování kalendáře, který je oblíben mezi dětmi, jimž zpřijemňuje čekání

Dvoji povaha adventní doby ovlivňuje slavení jednotlivých adventních týdnů, které se liší svou náplní a posláním.

Od 1. neděle adventní do 16. prosince se věřící soustřeďují na parusii (očekávání druhého příchodu Krista na konci věků a Poslední soud). První neděle nabádá k bdělosti před druhým příchodem Páně, druhá pak je ve znamení pokání. Od 17. prosince

ljuje vážná fialová barva pokání, střídá ji barva růžová, symbolizující předvánoční radost. Čtvrtá a zároveň i poslední adventní neděle je věnována událostem bezprostředně předcházejícím Kristovu narození (Zvěstování Panně Marii a na andělovo poselství Josefovi o čistotě Mariině atd.).

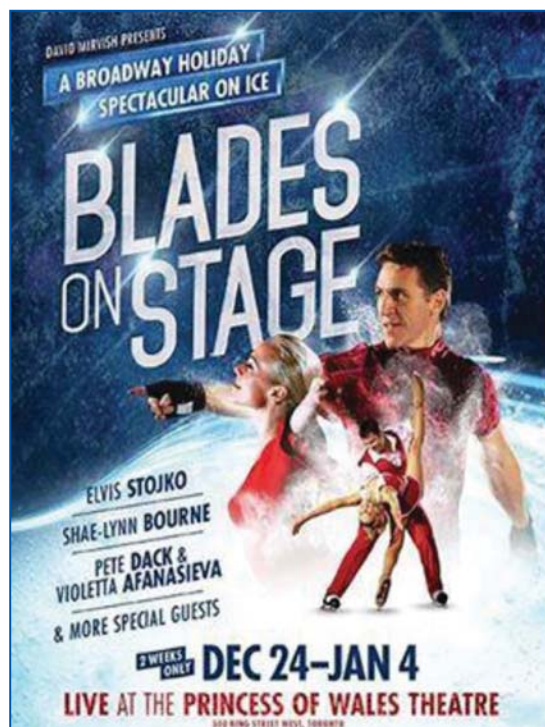
Církevní rok nezačíná jako kalendářní 1. lednem, ale první adventní neděle. Křesťané odvíjeli čas od narození Krista, tj. že ke všem událostem docházelo buď ante nebo post Christum natum (před nebo po narození Krista). Původně latinské slovo adventus znamená příchod. Pro křesťany znamená advent dobu, se kterou přišla láska Boží v podobě po době temna a pohanství.

Advent je proto pro věřící svátkem rozjímání, pokání i radostného očekávání. První náznaky zavádění adventu jako přípravné době před Vánocemi pocházejí z druhé poloviny 4. století ze Španělska a Galie. Tento zvyk, který měl ve svých počátcích ráz kajicnosti a byl spojen s postní dobou, se brzy rozšířil i do ostatních zemí a koncem poloviny 6. století pronikl do Říma. Názory na počátek a konec trvání adventní doby se v jednotlivých zemích po celá staletí velmi různili. Takže, užijte si ad-

na Vánoce. Tento speciální kalendář ale ovšem začíná prvním prosincem a končí Štědrým dnem a mívá podobu 24 malých pamlsků, uložených v okénku po jednom pro každý z dnů.

do odpoledne Štědrého dne je hlavní náplní života věřících rozjímání o událostech před příchodem narození Krista. Třetí neděle adventní – latinsky gaudete, radujte se – symbo-

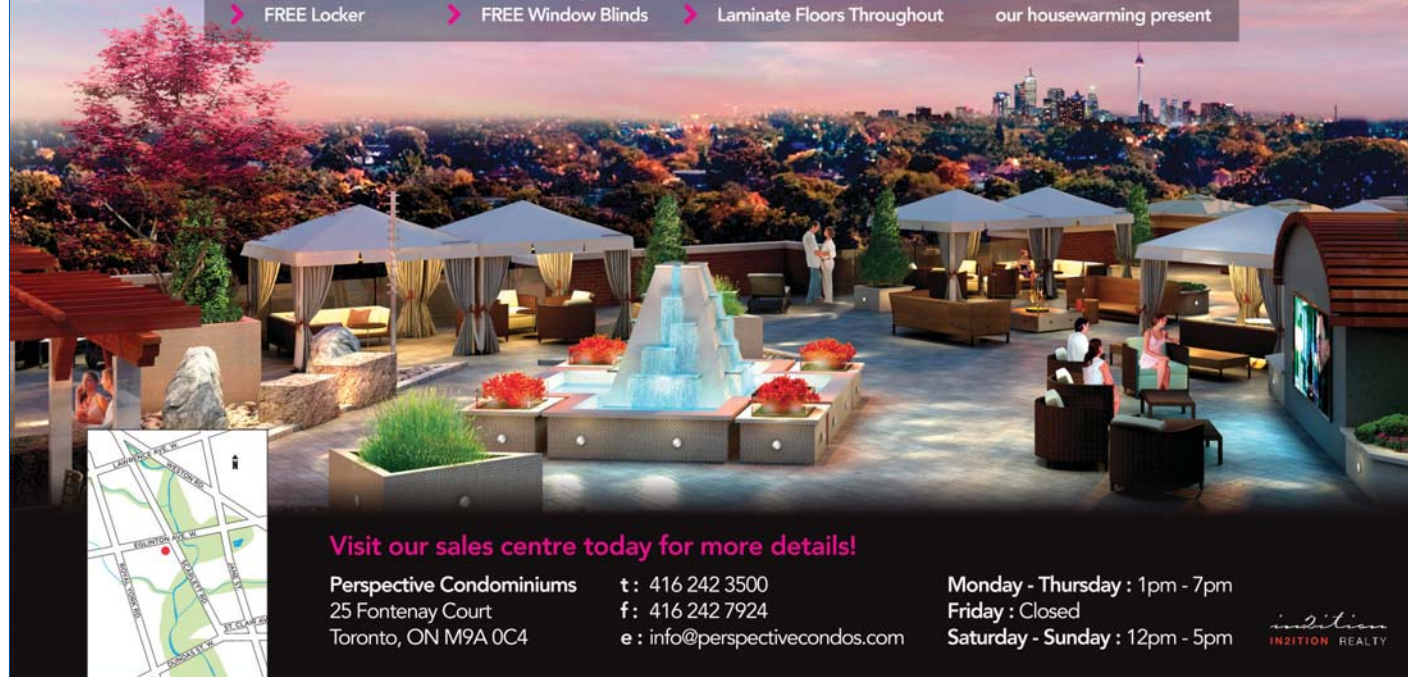
ventu k rozjímání a pohodě na duši. K přípravě krásných Vánoc s rodinou.
Foto Jiří Palík, více na <http://www.sokolcanada.ca/> (Podle: <http://www.infodomecek.cz/clanky.php?ID=80>) -vk-

Great Deals This Holiday Season

\$60,000 IN SAVINGS!

- \$10,000 Cash Back
- FREE Parking
- Stainless Steel Appliances
- Faema Espresso machine as our housewarming present
- FREE Locker
- FREE Window Blinds
- Laminate Floors Throughout

Visit our sales centre today for more details!

Perspective Condominiums
25 Fontenay Court
Toronto, ON M9A 0C4
t: 416 242 3500
f: 416 242 7924
e: info@perspectivecondos.com

Monday - Thursday : 1pm - 7pm
Friday : Closed
Saturday - Sunday : 12pm - 5pm

INZITION REALTY

Ak pátrame po stopách matičnej činnosti v oblasti krajanských stykov takmer pol storočia dozadu, svedectvá o nej dokážu najpresnejšie tlmočiť mnohé archívne. V depozite Krajanského múzea MS nájdeme mnohé spisy z čias, keď funkciu KM MS plnil Odbor pre zahraničných Slovákov. V 70. i 80. rokoch minulého storočia vykonával tento odbor okrem iných funkcií aj funkciu poradnú, ktorá sa uplatňovala najmä pri posudzovaní žiadostí krajanov žijúcich mimo územia Československa o štúdium na slovenských školách. Nájdú sa tu žiadosti krajanov žijúcich v USA, vo Francúzsku, či v Poľsku, no najpočetnejšie sa na slovenské univerzity hlásili žiaci z Dolnej Zeme: zo Srbska, Chorvátska, Rumunska i Maďarska. Študenti, v tom čase mali záujem najmä o humanitné odbory, pretože na tie boli poskytované celoročné štipendiá. Vďaka tomu u nás študovali budúci slovenčinári, hudobníci, divadelníci, knihovníci i žurnalisti. O štúdium malo záujem aj niekoľko nádejných doktorov, teológov, farmaceutov, prírodovedcov a stavebníkov. Krajania u nás študovali nielen na univerzitách, ale aj stredných školách a učilištiach.

Ak dobre zalovíme v útroch svojej pamäti a zaspomíname na svoju mladosť, potvrdíme si, že žiadne školské časy, ani tie dávno minulé, sa nezaobišli bez mládežníckych výstrelkov. Pod rúskom tajomna i nánošov prachu v archíve KM MS nachádzame dnes (už celkom humorné) spisy, ktoré potvrdzujú dávnu obyčaj, že dejiny ľudstva sa neustále opakujú...

Do rúk sa nám dostal spis žiaka Vlastimila, rodáka z Báčskeho Petrovca (priezvisko ponecháme radšej v utajení – je totiž dosť pravdepodobné, že tento „výtržník – humorista“ ešte stále žije). V tom čase nav-

Vyryté do školských lavíc

Pro ND Zuzana Pavelcová

štetoval Odborné učilište pri polygrafických závodoch v Bratislave. Keď v šk. roku 1970/1971 nastúpil do Bratislavy bolo mu pridelené interné ubytovanie, kde svojimi činními i správaním (zdá sa J) začal overovať príslovie: zakázané ovocie chutí najlepšie.

O jeho výstrelkoch sa dozvedáme zo spisu vychovávateľa Liptáka, ktorý sucho, i s pohoršením konštatuje: „*Žiak Vlastimil (...), II. C trieda, ktorý sa učil pre Obzor, Petrovec, prinútil dňa 19.10.1971 žiakov zložiť po Kčs 1.- Žiak Cimbalík musel oprat špinavé ponožky, žiak Hrončík musel prať tričká, Džobaník musel platiť pivo za Kčs 1,90.- a oprat tri svetre. Ďalej nútil fajčiť ohorky cigariet (ostaných) žiakov.*“ Vlastimil „*prinútil (žiakov) spievať „Kazačok“, (...)* žiak Bažik pre blasenie hrdla odmietol spievať.“ za čo dostal dve facky...

Vlastimil si vedel uľahčiť i písanie domácich úloh: zavolať si z izieb štýroch žiakov, zadal tému i oporné body a keď ostatní dopísali, vybral si tú prácu, ktorá sa mu najviac pozdávala a odovzdal ju pod vlastným menom.

Vychovávateľ do spisu nezabudol pripísať aj to, že Vlastimil „*násilím odobral žiakom I. ročníka konzervy paštičky, syry, dobošky, vajčka a ovocie prinesené z domova*“. Okrem iného Vlasto nelenil ani v poobedných hodinách, kedy nútil ostatných spolužiakov k tomu, aby zjedli kyslé ryby či veľký kus tlačenky tak, aby odhrýzali najmä masťné miesta.

Samozrejme „odvážne“ činy mladého krajana neostali dlho bez povšimnutia, a tak ho onedlho čakala tvrdá odzova zo školy – vylúčenie. Vlastimil sa pokúsil zvrátiť svoj osud ospravedlňujúcim listom: „*Slubujem, že sa polepším vo svojom správaní. (...) Svoje nedostatky a chyby si plne uvedomujem a veľmi ma mrzia. (...) Obraciam sa k Vám so žiadosťou, aby ste mi umožnili zopakovať druhý ročník vo Vašom učilišti.*“ List splnil svoj cieľ a Vlastimilova kajúcnosť bola odmenená druhou šancou. Avšak žiaľbohu ani tej sa poriadne neuchopil, a tak dňa 16.11.1971 dostal definitívne vylúčenie: „*Pedagogická rada na svojom rokovaní 16.11.1971 zväzila všetky okolnosti a hlasovaním rozhodla vylúčiť Vlastimila (...) zo štúdia na učilišti dňom 17.11.1971. (...) Je nám veľmi ľúto, avšak toto rozhodnutie je neodvolateľné...*“

Vravieva sa, že druhá šanca môže byť využitá i ocenená iba vtedy, ak prvýkrát svoje činy naozaj oľutujeme. Je ťažké povedať, či Vlastimil dodnes žije v Petrovci, i to, čím sa dnes živí a ako naložil so svojim životom. No zopár spomienok na jeho zašlé študentské časy dodnes ukrýva fond Krajanského múzea Matice slovenskej.

1) Archív Krajanského múzea Matice slovenskej (ďalej A KM MS), fond (ďalej f.) A10/2014/Slovensko (1971) Sign. A10/2014/Slovensko. Lipták, Ján. Úradný záznam spísaný dňa 24.10.1971 so žiakom II. C. triedy Vlastimilom (...), ktorý porušil interné poriadok, s. 1. - 2.

2) Archív Krajanského múzea Matice slovenskej (ďalej A KM MS), fond (ďalej f.) A10/2014/Slovensko (1971) Sign. A10/2014/Slovensko. Rukopis Vlastimila (...) adresovaný Odbornému učilištiu pri Polygrafických závodoch n. p. Bratislava, s. 1.

3) Archív Krajanského múzea Matice slovenskej (ďalej A KM MS), fond (ďalej f.) A10/2014/Slovensko (1971) Sign. A10/2014/Slovensko. List Tibora Kertészsa knihtaľčiaru Obzor, s. 1. ■

BRAVO, BÁRO!

Pro ND Zdeněk Smejkal

Českými médii prolétla zpráva s nádechem tristiť senzacie. „Spolupráce dvou světových rekordmanů končí“. „Dvojnásobná olympijská vítězka Barbora Špotáková odchází z tréninkové skupiny majitele tří zlatých olympijských medailí Jana Železného“. Proč? „Důvodem jsou různé pohledy na přípravu. Špotáková se bude nyní připravovat sama“. Tyto věty obsahují několik aspektů daného problému, přitom však jeden z nich - podle mého soudu ten nejdůležitější - je sice naznačen, ale zůstává nedopověděn.

Čtyřlétá spolupráce obou individualit přinesla výsledky, jaké v naší ženské atletice nemají obdobu. Barbora Špotáková vytvořila nejen ten světový rekord v hodu oštěpem a vybojovala nejen dvě

tiletá, velké šance uplatnění. Jde tedy o vrcholový sport a řádná příprava je tedy nasnadě.

Právě v tomto bodu vyvstal onen zádrhel. „Sen uspět v Riu máme společný, ale cesta, jakou k němu dojet, se v současné chvíli liší“, dal se slyšet Železný. „Pod přípravu, kterou nemám sto procentně pod kontrolou, se nemohu podepsat.“ Součástí této přípravy jako její základ je dvouměsíční tréninkový kemp v Africe. Jenže Barboře se vloni narodil chlapec Janiček a ona se brání tomu, aby ho světovala do péče jiným osobám, resp. aby manžel Lukáš byl od synka na delší dobu oddělen, tj. brání se tomu, aby její sportovní příprava narušovala společný život rodiny.

Z hlasů jiných úspěšných sportovkyň, které jsou rovněž maminkami, mě zaujala výpověď Klimešové-Jurkovičové, jež problém shrnuje takto: „Pro začátek sezóny je příprava v teple určitě lepší, i tělo pak lépe regeneruje a je menší riziko zranění... Ale vloni Bára taky nebyla v Africe a nebylo to znát: házela obrovsky vyrovnaně... Já Báře věřím. Ona jako jedna z mála je schopna zvládnout to i bez trenéra.“

Tak se tedy Železný se Špotákovou rozešli. Potěšitelné je, že se rozešli po vzájemné dohodě v dobrém. „Chci se připravovat převážně v Česku a na kratších

soustředěních v zahraničí“, řekla Špotáková. „Chtěla bych Honzovi poděkovat za léta, která mi věnoval... A Honza mě ujistil, že přijít si pro radu či názor mohu kdykoli. Odbornou kontrolu vyžaduje především technika hodu. Tím jsme rozhodli dvou špičkových sportovců v podstatě vysvětlili, avšak Janiček, vlastní a

hlavní příčina toho zádrhelu, zůstal poněkud stranou. Od dvou přestářších sportovců, žadostivých dalších úspěchů na mezinárodním poli, jsem vyslechl mínění, že to Špotáková s tím svým dítkem přehnal. A myslím, že tak smýšlejí i jiní. Pokusím se tedy načrtnout daný problém, jakkoli jako neodborník v dětské psychologii vstupují na tenký led. Moje poznámky se mohou týkat Bary a jejího Janička jen okrajově, zároveň však mají dosah obecnější. Na „malých Karlových Varech“, jak jsme nazývali každoroční přehlídku domácí krátkometrážní tvorby, jsem shlédl snímek Kurta Goldberga Děti bez lásky (1963). Zaměstnanost žen u nás tehdy dostoupila 77% (v Anglii 7%), jesle byly přeplněné, stanovená norma jedna sestřička na čtyři děti se značně překračovala. Tak se stávalo, že sestřička ve spěchu utírala zadečky až dvanácti pokakánkům, ve spěchu je krmila atd. atd., a když se dítka rozplakala, nezbyval na něj čas. Když pak takto odchované děti vyrůstaly, projevil se u nich tzv. deprivací syndrom, stali se z nich citově otrlí potížisté. Komu termín „deprivací syndrom“ nic neříká, ať si jej přeloží jako my tenkrát: nedostatek vitamínu lásky. Golbergrův film měl bouřlivý ohlas - a byl zakázan. Přesto dal podnět aspoň k tomu, že mateřská dovolená byla prodloužena.

Připojím ještě jednu vzpomínku, rzye osobní. Když jsme měli nemluvnata a dítko se rozplakalo, manželka, prostá žena bez vysokého vzdělání, okamžitě přesně rozeznala, kdy se mně počuralo nebo pokakalo, kdy mělo hlad a kdy je něco bolelo. Divil jsem se tomu a on a mně řekl: „Ty to neslyšíš?“ Já tehdy hrál v amatérském orchestru vážné hudby, ve slovácké cimbalovce a v jazz-bandu, měl jsem tedy jakous takous hudební přípravu, ale intonační rozdily v tom dětském křiku jsem rozlišit nedokázal. Tak jsem pochopil, že správná maminka je obdařena zvláštním mateřským sluchem...

zlaté olympijské medaile, ale vyhrála i diamantovou ligu, opakovaně se stala mistryní Evropy a sedmkrát byla vyhlášena nejlepší sportovkyní roku České republiky, čímž vyrovnala rekord svého trenéra. Na obzoru je přitom olympiáda v Riu de Janeiro, na níž má Špotáková, dnes třiatřicet-

■ Tomas & Mariana's Cooking ■

Domácí vánoční cukroví na Váš sváteční stůl

- Linecké s domácí jahodovou marmeládou
- Vanilkové rohlíčky
- Plněné ořechy
- Ořechové košíčky s čokoládovou polevou
- Kokosové kulíčky
- Vánočka lahodné chuti s mandlemi a rozinkami
- Domácí vaječný koňak připravený z českého rumu

Objednejte si v předstihu, co toužíte mít na svém vánočním stole

Tel: 416-451-1225
Tel: 416-833-9017

Facebook: Tomas & Mariana's Cooking
Email: TomasMarianascoking@hotmail.cz
Objednávky jen do neděle 7. prosince.

Pro více informací volejte kdykoliv. Můžeme pro Vás připravit:

Obložené chlebíčky ■ Zásuskys ■ Další domácí dobroty na přání
Zprostředkujeme občerstvení na různé obchodní schůzky, bankety, rodinná setkání a jiné společenské události.

■ Od nás bez stresu, včas, ze zaručené čerstvých surovin ■

Největší projekt české historiografie

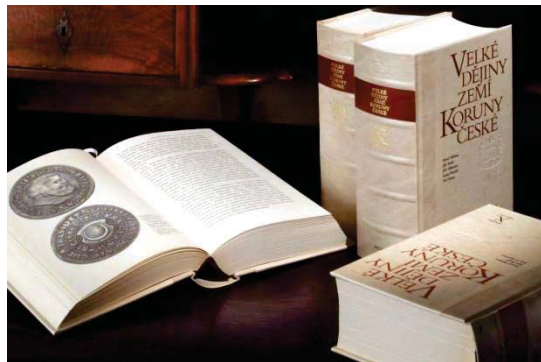
Pro ND Jan Mervart

Rozsáhlý knižní projekt českých historiků – poprvé zcela komplexně zpracovat dějiny historického území českých zemí – byl po patnácti letech dotážen do konce, takže knihovny institucí i tisíců zájemců o historii mohly být obohaceny o 19 svazků (představujících 15 dílů) Velkých dějin zemí Koruny české. K nim je ovšem nutno připočít v rámci zmíněného projektu ještě několik oborově zaměřených svazků, které vytvoří samostatnou tematickou řadu: Architektura je přehledem vývoje tohoto oboru od raně středověkých počátků po současnost, Cestovatelství přináší nejen syntetické zpracování fenoménu českého světoběžnictví, ale vlastně i dějiny českého cestopisu, Zločinnost a bezpráví nabízí historický přehled vývoje kriminality a trestního práva, Lidová kultura vyjde z evropských souvislostí daného odvětví a věnuje se i kultuře národnostních menšin. Přírodní vědy by měly zaujmout nejen přírodovědce, Hudba pak podá obraz hudebního dění od nejstarších dob po dnešek, přičemž překročí národní i žánrová omezení.

Několik obdobných projektů, které se pokoušely komplexně zpracovat dějiny našich zemí, zůstalo bohužel v dřívějších desetiletích jen v podobě torz. Takže z obecných dějinných přehledů saháme stále ještě třeba po Palackého Dějinách národu českého v Čechách a v Moravě z 19. století, jež však autor dovedl „pouze“ do roku 1526, nebo po nedokončeném projektu prvorepublikového nakladatele Laichtera, pro něhož se tohoto úkolu ujal historik Novotný a po jeho smrti historikové Krofta a Šusta, případně po Československé vlastivědě, rovněž vydané v období první republiky, nebo po další Československé vlastivědě, která vycházela v 60. letech minulého století. K dispozici jsou samozřejmě třeba i učebnice Pekařovy či pozdější – například vysokoškolská skripta Karlovy univerzity. Pro Moravu existují Dvořákovy Dějiny markrabství moravského z roku 1906 či několik svazků nedávno vydaných Dějin Moravy v rámci Vlastivědy moravské...

K úspěchu výše uvedeného projektu přispěly dvě zásadní okolnosti. Tou první bylo vydání dvousvazkových Dějin zemí Koruny české (tzv. Malých dějin) v roce 1993 v nakladatelství Paseka: při tomto jen zdánlivě malém projektu totiž vznikla autorská skupina historiků, kteří chtěli vytvořit nezideologizovanou učebnici

dějin pro střední školy. Když později přizvali ke spolupráci další odborníky, bylo možné přistoupit k napsání Velkých dějin zemí Koruny české. Autorů bylo nakonec 21, z toho plnou třetinu tvořily ženy, nepočítáme-li další autory tematických svazků, editorem a koordinátorem projektu byl archivář a historik Pavel Bělina. Tou druhou okolností bylo obrovské nadšení pro věc a až buldočí úsilí Ladislava Horáčka, zakladatele již zmíněného nakladatelství Paseka, v němž obrovský historický projekt našel útočiště: vždyť pro daný úkol se zpravidla předpokládá činnost personálně početné státní historické instituce, velké projektové granty apod. Mimořádně – Paseka má dnes pražské sídlo v domě, kde bývalo Laichterovo nakladatelství, takže právě na této

půdě se po letech přece jen podařilo dokončit předsevzetí prvorepublikového nakladatele... Horáček přitom uvádí, že odhadoval dobu vydávání na 5 let (nakonec jich bylo 15) a že s autory uvažoval nejprve o 10 dílech, později o 12 (proto dílo chtěly recesisticky nazvat Tuctové dějiny), nakonec vzniklo 15 dílů v 19 svazcích. Velké dějiny zemí Koruny české zachycují politické, hospodářské, sociální i kulturní dějinné události na daném historickém území od pravěku po skončení druhé světové války. Mají celkem 13628 stran, 2819 obrázků a 161 map. Povrchová úprava je provedena v podobě imitace kůže. Rozsahu i výpravě odpovídá cena za svazek (zhruba 700–800 Kč), každého dílu se prodalo zhruba 6000 výtisků (nejvyššího prodeje dosáhl díl o husitství, který koupilo více než 10000 čtenářů).

Autoři samozřejmě nevolí pozitivistickou metodu, ovšem plně respektují historická fakta. I když zůstává prostor pro diskusi, ba i názorové odliš-

nosti (například jeden brněnský historik, jenž se podílel na lektorských posudcích, si neodpustil výtku vůči občasnému pragocentristu a jistému upozadění role Moravy), samozřejmě je přitom snaha autorů o objektivní přístup a hodnocení. To potěší hlavně čtenáře, kteří byli po desetiletí nuceni přijímat tendenční interpretace a smířovat se s cenzurami a bílými místy v historických přehledech. Je ovšem logické, že při celkovém počtu autorů nebylo možné zachovat jednotný styl, práci pochopitelně neprosplivaly ani situace, kdy některé autoři nedodrželi z různých důvodů termín, ba dokonce se vyskytly případy, že text nebyl dodán vůbec a muselo se hledat náhradní řešení. O to více je třeba obdivovat výsledek, který skutečně stojí za to. Ostatně – po-

tvzuje se i udělení letošní české literární ceny Magnesia Litera v kategorii nakladatelský čin a také zlatá svatojilská medaile Arcibiskupství pražského.

Když mluvíme o komplexním zpracování českých dějin, musíme mít na paměti, že mnohdy čtenář bude mít při čtení pocit, že určité úseky mohly být podány širěji, zatímco jiným byla věnována pozornost až detailistická, že některá historická fakta chybějí a podobně. Přitom podobné práce sdílejí často osud encyklopedií: za sklem knihovny se sice dobře vyjmají, ale většina majitelů je nikdy nepřečte celé, protože si zpravidla vyhledají jen určitou potřebnou pasáž. Jenže komplexní zpracování neznamená, že dílo zahne všechna data a veškeré údaje, protože to prostě nelze. Důležité je, že autoři přistoupili k dílu nezaujatě a s otevřeným historickým hledím, že vytvořili dílo, které splňuje potřebná kritéria, dílo, v němž nemusíme ani hledat mezi řádky, ani si – jako dříve – interpretaci údajů pozemňovat či doplňovat.

A stejně důležité je, že autoři i nakladatel plánují v projektu pokračovat a dovést dějiny až do současnosti. Snad by jim v tom mohla pomoci i mladší generace českých historiků. Přijme to jim i sobě, protože dějiny sice budou pokračovat, není však jisté, zda v budoucnu bude na jedné straně vůle je napsat, na druhé straně vůle je číst... ■

Topit v kamnech v červenci jsem fakt ještě nezažila. Takže nebudu ani říkat, jak moc jsem se těšila na dovolenou! Člověk potřebuje nabrat trochu toho tepla před tvrdou yukonskou zimou. Protože přítelkyně i její syn, se kterými jsem byla na dovolené loni, pořád váhali, jestli pojedou nebo ne, našla jsem si na "novinkách" přítelkyni na dovolenou. Musím říct, že jsem nemohla volit líp! Fantastická holka! Jediný problém byl, že na pražskou Ruzyni jsem sice já přiletěla, ale můj kufr se zapomněl někde ve Frankfurtu. Času jsem měla strašně málo... bylo naplánováno, že přiletím do Prahy a neteř nás ještě v noci hodí na vlakové nádraží a přespíme v Brně, odkud nám ve čtyři odpoledne odletá letadlo na Djerbu.

Člověk miní a ČSA mění, protože než jsme vyřídili všechny papíry ohledně ztraceného kufru, bylo už dávno po půlnoci a nezbylo nám než zůstat a druhý den dopoledne chytit vlak do Brna. Když jsme dojížděli k Brnu, zavaznil Kennedyho mobil. Volalo ČSA. Mé zavazadlo právě dorazilo. Vracet se ale teď zpátky do Prahy bylo nemožné, protože to by mi uletělo letadlo... Kennedy tedy nadiktoval jméno hotelu a at to za mnou pošle. Ted jsem si uvědomila, co všechno mi chybí. Katastrofa největší – prášky, na které jsem odkázala – zůstaly v kufru. Plavky taky. Něco nakupovat nebyl čas a tak jsem jenom skočila do obchodu naproti našeho baru a koupila si tam alespoň tan-

5. dopis z Klondiku (1)

Pro ND Alena Mývala Kennedy

kiny. Plavky neměli. Ani kalhotky, které jsem k tankinám nutně potřebovala. "Koupíš si to tam," utěšoval mě Kennedy. Jenže já moc dobře věděla, že koupím leda tak spoustu arabských volných šatů, ale to všechno... Do máleho batůžku na záda jsem si sbalila triko, jedny dlouhé a jedny krátké šaty, což jsem našťastí vyhrabala ze skříně z loňska a byla jsem vypravená. Prostě ČSA mi pomohly pochopit, že nic víc člověk na dovolenou nepotřebuje! Po příjezdu na Djerbu jsme se dozvěděli, že hotel nepotvrdil naši rezervaci a tak nás stěhují do jiného. Neříkám že to byl špatný hotel, naopak. ALE... v tom objednaném hotelu jsme měli mít zdarma barůka a koupila si tam alespoň tan-

lí 50 euro za týden. I to bych spolkla, kdyby ten internet aspoň fungoval. Vzhledem k mým problémům s kutrem jsem si nemohla dovolit nemít žádné spojení s manželem, s ČSA, či kámoškou, co tam pracovala. Vždyť jsem byla dokonce i v jiném hotelu! Jenom dostat se na internetovou poštu vyžadovalo pevné nervy a tři dny času! Když jsem si šla stěžovat na recepci, recepční se dostal na stránku google a řekl "Vždyť to funguje!", že to dál už nešlo, už ho nezajímalo. Vedoucího recepcie se nám snažili zapírat. Delegátka byla úplně k ničemu, našťastí tam pracoval i starší Arab taky jako delegate, ale pro jinou skupinu, a ten byl skvělý. Měla jsem dva největší problémy. Kalhotky k tankinám mi vyřešila Liba, která měla s sebou jedny černé navíc. Uplně to stačilo. S druhým mi pomohl právě ten Arab. Doporučil mně jít do lékárny a že tam snad potřebnou medicínu dostanu. Dost jsem o tom pochybovala, protože všechny moje prášky byly na předpis. Řekla jsem si o ty, které jsem potřebovala nejmí, ale o těch lékárník ani nevěděl, že vůbec existují. No na těch pár dní je třeba muset nahradit steroidy, co se dá dělat. Ale dá mi steroidy? Vydal mi je bez mrknutí oka, dokonce 25mg tablety, což znamenalo je dělit na pětinu, ale co. Dál jsem si řekla o prášky na štítnou žlázu. Prášky na pultě. A na srdce? Neměl přesně moji značku, ale domluvili jsme se na jiném brandu, a zase jsem je dostala. Nevycházela jsem z údivu ani při placení...nestalo to skoro nic! Kvůli kufru jsem byla docela populární a denně se mne lidé ptali, jestli už docestoval. Bohužel ne. Ale zvládala jsem. Měla jsem jen největší strach, že se s ním nakonec minu a on se bude někde potulovat osmocenez někde po Tunisku, zatímco já už budu doma.

Pak jsem vzala Libuš do Matmaty a zjistila jsem, že tahle distinguovaná příjemná žena dokáže řvát jako lev, když je potřeba. Na zpáteční cestě z Douz do Zarzisu totiž nejela dlouho žádná louage, já jsem si ukořistila místečko na obrubniku a s davem čekajících Tunisanů a litovala Libuš, která se zaplivaného chodníku štítla. Když asi po hodině konečně louage přijela, vrhl se k ní celý dav. Libuš tam český a peprně seřvala jednoho Araba, kterej se cpal dovnitř, aniž by nechal ostatní vystoupit, a pak hrdině vybojovala místo v rohu, sedla a čekala, až se k ní proboujíju já. Ten stejnej kluk mne tam ale nechtěl pustit, že drží místo pro kamaráda. Představa dalšího čekání mě vydělala tak, že jsem na něj zaječela, že jedu já, ať se třeba zblázní, málem ho zasedla a vítězství bylo naše. Jo, na dvě holky z Brna nějaký Arabas nestačí. Sklopil uši a vypadal. Pak tam ale začala hradná hádka vedená v arabštině, takže jsme z toho nebyly moudré. Trvala snad půl hodiny a nikdy jsem nezažila tolik řvoucích rozlícených chlapů najednou. My jsme s Libou jen tiše seděly a tvářily se, že se nás to netýká. Pak hrozně přesyňou. Najednou z lidí, kteří s námi čekali, tam nebyl nikdo a vedle mne se posadil příjemnej mladý kluk nakrtačoucko ostříhanej. Trošku jsme se domlouvali, ale moc to nešlo. Ta moje arabština! Takže jsem se dozvěděla jenom to, že on a dva další sedící před námi jsou vojáci a jedou na základnu. Vojáci mají přednost, a proto museli všichni vystoupit. Liba se začala bát, kam nás odvezou. Kromě mého souseda vypadali spíš jako zločinecké typy, to byla pravda.

Uklidnila se, až jsem dojele poblíž Zarzisu. A tam čekal další oříšek - ukořistit taxi. Zjistili jsme, že úloha "milé postarší dámy" nefunguje, ale rozlícené řúrie, které se narvou do taxíka násilím, je vyhrávající. Myšlím, že Libě se to docela líbilo, i když tvrdila, že louage už nikdy! No já toho měla v Matmate taky dost! Ploužila jsem se rozpalenou Matmatou a myslela, že umřu. Liba snášela tu výheň rozhodně líp než já. Líp než já, seveřanka. ■

POKRAČOVÁNÍ

Bravo, Báro! (dok. ze str. 10)

Uzavírám. Velmi si vážím Jana Železného jako vynikajícího sportovce a trenéra i jako dobrého člověka. V dané záležitosti se však příkláním k postoji Báry Špotákové. On si asi neuvědomuje to, co jsem na-

stínil v předchozích odstavcích, ale řídic se vrozeným mateřským citem, rozhodla se pro to, aby Janíček jejím úspěšným sportovním neutrpěl nějakou újmu a aby vyrostl ve zdravého a zdatného člověka a občana. Bravo, Báro! ■

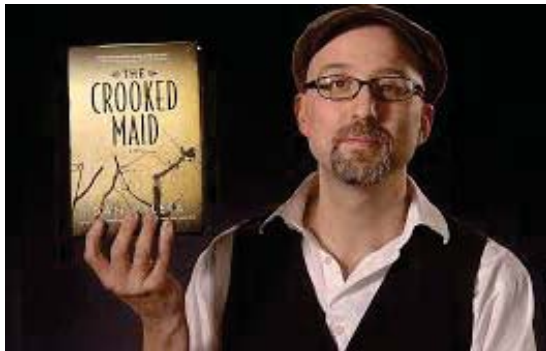
V poslední době se objevuje hodně emigrantských knih. Není to o emigrantech, kteří se přemístili do nové země a snaží si tam zvyknout. Je to spíš o emigrantech po mnoha letech, jejich účtování, nebo pohled jejich dětí a vnoučat na emigraci. Chtěla bych se dnes zabývat dvěma knihami na toto téma. První je Ignorance Milana Kundery a druhá The Crooked Maid Dana Vylety. Ignorance nebyla napsána česky. Kundera dnes píše francouzsky, a kniha byla přeložena do angličtiny. Autor se v první části zabývá nemožností vstoupit dvakrát do téže řeky. Proud času nás odnese daleko, voda je dávná v moři, nikdy nemůžeme začít tam, kde jsme přestali. Kniha mluví spíš o tom, jak domov přijímá nás, než jak my přijímáme starý domov.

Starý emigrant se vrací na návštěvu domů, a je překvapen a znepokojen tím, že mu nikdo nerozumí. Oh, oni všichni, včetně něho, stále ještě mluví česky, ale nechápou, o čem mluví. Je to horší, než nepochopení, oni mu nechtějí naslouchat, nezajímá je. Nejen proto, že oni prošli jinou zkušeností, o které on ale dobře ví, je to proto, že on, jako bývalý člověk, který sdílel jejich osud, pro ně neexistuje. Kniha je zpoloviny filozofická, problém možnosti návratu neřeší, a emigrant se zase vrací do země, ve které je dnes doma, do svého města, svého bytu, a protože je starý, i do svého pohodlí. V knize je opět mnoho sexu, jak to bývalo zvykem u mladého Kundery, ale nakonec se nic nemění. Ani metafyzicky, ale reálně. Nic důležitého se nestalo a emigrant neshledal, že ho někdo někde potřebuje, pokud v to vůbec doufal.

Čtete: Kundera a Vyleta

Pro ND Hana Smithinová

Druhá kniha, kterou se chci zabývat, je The Crooked Maid Dana Vylety. Vyleta přišel z Československa s rodiči přes Rakousko a usídlil se v Kanadě. Vyleta je dnes známý kanadský spisovatel. Píše anglicky a vydal čtyři knihy. POKROUČENÁ SLUŽKA je snad jeho knihou nejnovější.

Kniha popisuje život ve Vídni po II. světové válce. Připomíná mi ta kniha obraz malíře O. Ocampo, který představuje na první pohled tvář mladé ženy z 3-4 profilů, ale když se k malbě přiblížíme, vidíme, že jsou to tři ptáčky, kteří letí k hnízdu, kde na ně čekají ptáčátka. Tak se Vyletovi podařilo vytvořit celkový obraz hladu, strachu, zničení a beznaděje, který spolu snad i s pocitem viny ovlivňuje všechno, na individuálních osudech desítky lidí. Musíme si vzpomenout, že Rakousko nebylo okupováno jako Československo, Holandsko, Norsko a podobně, ale přijalo anchluss - připojení k Říši s jásotem a souhlasem většiny obyvatelstva. Proto Němci Rakušanům důvěřovali, zařadili je do Armády, kdežto z okupovaných zemí sbírali jen lidi na nucené práce a do koncentráků. Všechny charaktery v knize někoho hledají. Frau Beer hledá manžela, kterého neviděla už 9 let. Ostatní hledají rodiče, nebo jejich a svoji skutečnou identitu. Autor zřejmě zná velmi dobře historii.

Je to výborná kniha, která stojí za pozornost a za ten čas podumat si nad ní. Je to už výplod druhé generace, ale ta vnímavost vůči veřejnému životu, citlivost a vědomí, co jsou příčiny a co následky, vyděluje knihu z počtu anglicky psaných, i velmi dobrých knih. ■

Nedávno jmenovaný americký velvyslanec pro Českou republiku a Slovensko Andrew Schapiro má k Praze zvláštní vztah. Psal se rok 1939 a na Hradčanech již vlála vlajka s hákovým křížem, na obyvatele republiky, která již přestala existovat, padla tiseň. Dvojnásobná na občany židovského původu, věděli o násilí Křišťálové noci Berlíně a antisemitických bojůvkách v Sudetech. V Praze žijící manželé Czernerovi se třemi dětmi hledali cestu, jak se dostat z nacistických chapadel. Byli to Schapirovi prarodiče. S německým důstoj-

nikem udělali obchod, svobodu a žití za bydlení. Oberstovi se líbil jejich byt a chtěl v něm ubytovat svoji milenku. Pan Czerner, který v Československu zastupoval firmu Shell, oficiálně nabídl byt jako výměnu za povolení pro pět osob opustit velkoněmeckou říši. Byt změnil majitele, ale německý důstojník na poslední chvíli donesl výjezdní povolení jen pro tři osoby. Muselo to být srdcovoucí rozhodování, nebyl čas a tak odjeli rodiče a syn v peřince. Přetiletá Raja a sedmiletá Helga zůstaly v Praze se strýcem Edwinem a tetou, sestrou paní Czernerové. Jejich známý, americký konzul, slíbil, že obě děvčátka za rodiče během krátké doby pošle, no problem. Jenže byl, z americké strany. USA měly pro uprchlíky kvóty, ta pro české žadatele, tedy i pro obě v republice narozená děvčátka, byla beznadějně vyčerpaná. Pan Czerner se narodil v Rusku, dostal

DOPISY Z PRAHY

Pro ND Miloš Ondrášek

LETTERS FROM PRAGUE. 1939-1941. Compiled by Raya Czerer Schapiro and Helga Czerer Weinberg, Publisher Chicago Review Press, 2006, 256 pages, US\$15.

se do stanoveného počtu pro Rusu. Válka již vypukla a nacisté zastavovali možnost židovského vystěhovatelství. Czernerův bratr byl také narozzen v Rusku, byl nachystán k odchodu a na poslední chvíli, koncem září 1939, se mu podařilo přesunout obě dívky do ruské kvóty. Stihly to na poslední chvíli. V Americe se sešly s rodinou. Raya vystudovala medicínu, vdala se a narodil se jí syn Andrew. V roce 2014 byl jmenován americkým velvyslanecem pro Českou republiku a Slovensko a přijel do Prahy, kterou jeho maminka opustila v předškolním věku.

Paní Czernerová zemřela v roce 1990, její dcery Raya Schapiro a Helga Weinberg našly v pozůstatosti krabici se 77 dopisy psané jejich babičkou a dědečkem. S razítkem německé cenzury byly odesílány z Prahy do Ameriky v období let 1939-1941.

Paní dopisy líčily úzkosti, jak dostat vnučky do Ameriky k rodičům. Po jejich odjezdu matka a otec popisovali rodině v USA úsilí opustit protektorát, u nich se ukázalo marné. Také referovali o životě v nacisty okupované Praze. Samozřejmě těmito řádky prolínaly všelijak rozšiřované zprávy o budoucnosti židovských obyvatel, jak s nimi Hitler a poslušné kolaborantské české úřady naloží. Jedno nařízení stihalo druhé. Museli se označit jak ve středověku a pogromů, tentokrát na oděvu viditelně našitou žlutou Davidovou hvězdou. Jejich byty byly zkonfiskovány. Byli propouštěni z práce. Jejich podniky a obchody násilně předávány do ochotných českých rukou. V tramvajích mohli jezdit jen ve stoje na plošině, vla-

dem vůbec. Přidělí potravinových lístků velmi omezen, mládež byla vyloučena ze škol všech stupňů včetně učňovských, ze sportovních klubů, ze Sokola a skautského hnutí. Vstup do parků, hřišť a koupališť zakázán. V židovských rodinách nesměl být pes, kočka, ani kanárek. Začal proces vedoucí ke zničení evropského židovstva. Židům v Čechách a na Moravě nastalo zoufalé svízelné úsilí si zachovat alespoň základní životní úroveň, jedna restrikce následovala druhou, horší a horší. Úzkosti a napětí vzrůstaly den ode dne. Obsah dopisů se stával beznadějnější. Dohodnutými kryptickým výrazem "teta Štefi" byli označováni Němci. Poslední dopis z Prahy říká: "Zachraňte nás, teta Štefi začíná být velmi zlá".

Osmdesát tisíc českých a moravských židů se z likvidačních táborů do svých domovů nevrátilo. Jejich jména jsou vypsána na stěnách Pinkasovy synagogy v Praze, jsou mezi nimi i prarodiče velvyslance.

Jejich vnučky dopisy přeložily do angličtiny a s vysvětlivkami nabídly světu autentické svědectví o bezpráví, kterého se na jejich babičku, dědečka a všechny souvěrce dopustil antisemitismus a hitlerovský vražedný sadismus.

Na internetovém vyhledávači jsem zjistil, že publikaci se stejným titulem také napsala angličanka Sue Gee, jejím manželem byl Čech, jde o milostný román na hony vzdálený dopisům popisujících utrpení pražských židů. Publikovaných prací s názvem Letter from Prague jsem našel celou řadu. ■

Foto Wikipedia

Návraty Lenky Slabé

Pro ND Hanka Hosnedlová

Lenku Slabou milovníkům českého folku nemusím nijak zvlášť představovat. Je sice již šestnáct roků mimo českou scénu – v kanadském Edmontonu, kde žije se svým mužem Adou Vostrým a rodinou – ale z paměti svých příznivců rozhodně nezmizela. Zapsala se nesmazatelným svým hlasem do historie například Zalmanova spolku, českobudějovických Nezmarů a krátce i Spirituál kvintetu. Existuje řada nahrávek, v nichž lze jiskrnou a přitažlivou čistotu Lenčina hlasu posoudit i po letech. Videoklip, na který článek upozorňuje, nazvaný podle písničky Mejdán blues, je však novinkou z poslední doby a nesporně ujistí posluchače, že Lenčin projev za celé ty roky nikdy neztratil ze své citlivé a přesvědčivé podmanivosti. Ale možná byste se rádi dozvěděli o pozadí a okolnostech vzniku tohoto počínu více. Takže – nahrávka vznikla letos v létě při Lenčině a Adově návštěvě vlasti, a to v Kosoři u Prahy, ve studiu Village Records. Majitelem studia je totiž Adův syn David, rovněž velice talentovaný a úspěšný hudebník, který zabodoval i v Hollywoodu.

Skladbu, kterou k nahrávce společně vybrali, napsal někdy v sedmdesátých letech v Německu Vladislav Lodza Jaroš, bývalý člen chebských Kondorů. Jen pro úplnost si připomeňme jeho tehdejší krásné písničky, které se rychle šířily – třeba Hyjé, hyjé, Faraón, Míla a další. V krizových letech pak odešel do emigrace s bigbeatovou skupinou Skitles a po jejím rozpadu zakotvil ve švýcarském Bernu, kde vystudoval konzervatoř. Začal se věnovat kompozici a moderní vážné hudbě, což s úspěchem provádí dodnes.

„Tuhle písničku mi kdysi poslal i s anglickými slovy, která jsem ale nahradil svým vlastním textem – českým. Do duetu jsme přizvali Lenčina dávného kamaráda – Otmara Brancuzského, herce z pražského Činoherního klubu. Líbil se mi jeho hlasový výraz. Dobro natočil Luboš Novotný a zbytek pak náš David a Radim Linhart,“ přibližuje dílčí hudební projekt Áda Vostrý. Původně měli tvůrci v úmyslu pustit

klip v nově vzniklé české Country TV, ale tento záměr nakonec nedopadl. Nyní tedy jak tvůrci, tak i jejich přátelé zvažují, kde by se mohla novinka nejhodněji prezentovat.

Ostatně, Áda připravuje pro Lenku další desítku zajímavých písničkových věcí, a třebaže tento další studiový projekt je teprve ve formě zrodu, už nyní by stálo zato popemýšlet, kde by se mohla nahrávka nejlépe uplatnit, aby potěšila nejen Lenčiny příznivce, kteří na ni a její hlas nezapomínají, ale i další milovníky dobrě

hudby třeba v jejím novém domově... Poslechněte si: <https://www.youtube.com/watch?v=CqgnVlnWJeo&feature=youtu.be> Foto wikipedia

Ve značné konkurenci oprávněné kvalifikujících kandidátů bych zlatou medaili asi obdržel Pákistán. Rozlohou přesahující 800.000 čtverečních kilometrů, s 130,5 milionu obyvatel (tak napočítáno v cenzu 1998) a 160 milionů (odhad z roku 2007).

Hlavním městem je Islamabad, tam je obyvatel jeden milion. Největší metropoli je Karáči s miliony více než tuctem. Oficiálním jazykem je urdu, v úřední komunikaci neméně oficiální je angličtina. Jazykem, považovaným za dominantní, je ale punjabi - „panžáb“, ten ovládá každý druhý domorodec. Též se dočítám, že každá provincie má svůj hlavní jazyk provincie. Značně jednodušší je odpověď na otázku náboženské příslušnosti: islám ovšem, 95 procent národa volá Alláha a o zbytek se dělí křesťané a hindové.

Porodní bábu Pákistánu byla po druhé světové válce obtížně se zmátající a hodně zmenšená Velká Británie. V roce 1947 došlo k likvidaci její nejnáramnější koloniální koruny - Indie, jež se rozdělila zejména podle náboženského kritéria. Tak tedy došlo ke zrodu nezávislé jak Indie, tak i Pákistánu, ten v čele se svým tvůrcem jménem Mohammad Ali Jinnah, nejvýznamnější osobností All India Muslim League.

Párkrát jsem se tam ocitl, poprvé zcela nedobrovolně. Byl to rok 1971, s manželkou a jednorodinným potomkem jsme se vydali na pošetilé, devět měsíců trvající seznamování se světem, a zrovna jsme se potřebovali dostat z východní Afriky na Cejlon, z něhož se krátce poté stala Srí Lanka. Na mapě to byl snadný úkol: Nairobi je na rovníku stejně tak Colombo, přežme se před Indický oceán téměř přímou čarou. Jenže nic takového nelétalo a museli jsme se East African Airlines velkou oklikou právě přes Pákistán, tam cejlonské letadlo pryč bude. (Jenže nebylo a my museli vlézt do bolševického Aeroflotu.)

Přistání v Karáči, horko a vlhko k nezdání. Zpocení ano, ztraceni ne. Oknrovaný armádní důstojník si náš prohlíží a pak utrousí: „Byť jste Žid, pane profesore, žádné strachy, vše je v pořádku.“

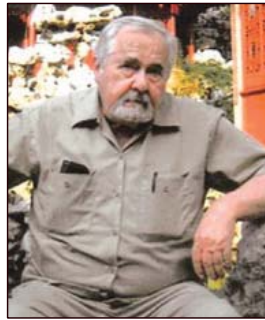
Sice jsme do Keni dorazili z Izraele, ale Izraelit nejme. Poločínská manželka semitsky nikterak nevypadá a předkové se mi postarali o třídě poněkud závadný, ale rasově naprosto nezávadný, arijský původ. Důstojník islámského státu znovu zaslutoval: „V tomto příznivém případě jistě budete v naší zemi velice spokojeni.“

U letištních úředních pultů se linul dobře známý opar diktatury. Vypytávání, plno papírů a vyplňování. Všechno jsme jim podepsali, včetně prohlášení, že považujeme černý trh s valutami za strašný zločin. Od pultu k taxikům bylo asi sto metrů. Zastavilo nás aspoň dvě stě zájemců o spáchání valutového zločinu. Dobré znamení, diktatura tu moc nefunguje.

Muž za nájemným volantem nás rozvázel k pamětihodnostem. Monumenty, mauzolea, další patriotické památky. Poté, co jsme se seznámili s Jinnahovým palácem, královskými kobrami prolezou zahradou, vyjádřil jsem přání, že bychom rádi dojeli do

TAKOVÉ SPOJENCE NEMÍT Pro ND Ota Ulič

prostředí, tam kde žije člověk - od bohatců po chuděry. Zhlédli jsme luxusní čtvrtě hektary ubožáckých chlévů, prázdné bankovní kolosy, jakož i tepny přečpané človehčinou. Přečpané tramvaje, nabyví podobu hroznů a na chodníku felčar snad s kovářskými kleštěmi rval zákazníkovi neumrtvený zub. Mezi muslimskými nápisy byl i veliký plakát o sovětské industri-

ální výstavě. Též vábníčka MIGHTY MOSKVIČ. Neviděli jsme ale ani jedinou moskviče, volhu, pobědu, zaporozče či žiguli.

„My jsme rození válečníci, takoví jsme,“ opakoval vlastenecký šofer a durdil se na tehdejšího vládce Yajah Khana, že váhá zaútočit na indický hmyz. Koupil jsem místní noviny, největší a nejtěšnější, v nich plno agresivního šovinismu. Karikatura zlé Indry Gándhiové a v úvodníku útok na Teddy Kennedyho, že si ho jako cvičenou opici vede na provaze. V tisku hodné oslavy islámu, avšak i podobenky pohledných žen. Když nemuslimských, tak málo oděných. Přemnohé se od té doby změnilo.

Na rozdíl od Indie s její důsledně civilní vládou, v Pákistánu jakoby převládalo přesvědčení, že armáda je embodiment („ztělesnění“) a též ochránkyní národa. Takové ctosti realizuje občasným zásahem do vládních pořádků-nepořádků, armádními převraty s nejméně neblahým dopadem. Je to prozatím jediný muslimský stát s vlastní jadernou bombou a její strážce Khan, jemuž se přičítá značný podíl takové služby i severokorejskému režimu, je váženou celebritou, národním pokladem.

Vzdor islámské tradici problematicky chválíhodněno zacházení s ženským pokolením, Pákistán dovolil ženě převzít vládní žezlo: Benazir Bhutto, první a dosud poslední žena premiér(ka), léta 1988-1990 a 1993-1996. Poté v roce 2007 zavražděna. Její otec Zulfikar Ali Bhutto, v předchozí roli hlavy státu, byl svržen vojenskými pány, souzen pro údajnou velezradu a popraven. Jeho hlavní odpůrce, generál Mohammad Zia ul-Haq, se zmocnil vlády, již si ale příliš neužil, poněvadž v roce 1988 i s dalšími generály zahynul v leteckém neštěstí za podivných okolností. Nepřilíhl ohleduplné střídání moci civilní a vojenské. Jména jako Mohammad Nawaz Sharif, nynější premiér, v roce 1999 uvězněn generálem Pervez Musharrafem, který se povýšil na

prezidenta a na výsluní hlavy státu vydržel až do své nedobrovolné rezignace v roce 2008. Odešel do dobrovolného exilu v Londýně, z něhož se začátkem tohoto roku 2014 vrátil do vlasti za pošetilého předpokladu návratu do role nejvyššího vládce.

Takového spojence tedy má demokratická Amerika, jehož pravidelně posiluje jak finančními, tak vojenskými dodávkami. S válkou v Iráku a Afghánistánu, se zrožením a zmnožením pakistánské talibánské verze TTP (Tehreek-e-Taliban), došlo ke značné radikalizaci země s důkladnou asistencí Saúdské Arábie, dalšího tak náramného amerického spojence. Olejem nasáklá monarchie buduje a financuje náboženské školy madrassy, perfektní libné mládežnických fanatiků.

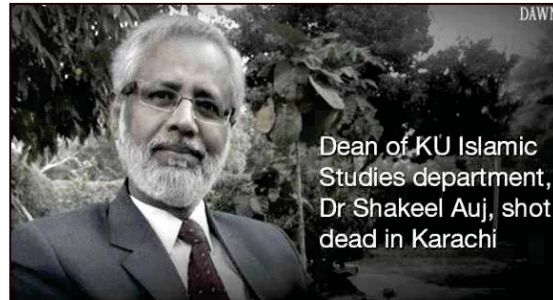
Po hodně dlouhou dobu generálové odmítali vidět ono důkladné rostoucí nebezpečí islamismu, prosakujícího i do jejich vlastních řad. Žádná americká akce, jakmile se pakistánská strana o ní dozvěděla, nezůstala před nepřítelem utajena. Její špiónážní odvětví ISI (Inter-Services Intelligence) se s největší pravděpodobností podílela i na plánování útoku v indické Mumbai (dříve známé jako Bombaj) v roce 2008.

Tento náš spojenec svou podporou mezinárodního terorismu si pořádně nakádel do vlastního hnízda, vytvořil tak dostatečné příležitosti k domácí radikalizaci a rozboujení místních extremistických iniciativ. Výtečným informovaným zdroj The Economist (30.11.2013:43) uvádí, že téměř 50.000 Pákistánců zahynulo zásluhou takového teroru. Premiér Sharif se snaží prosadit vil-

nu přeměnit Pákistán v „přísně islámský stát“ příliš nedaří a k jeho populárně rozhodně neprospělo distribuované video o popravě 21 zatýchaných vládních vojáků.

„Pakistánská společnost se nachází na kluzkém sloupu extremismu,“ prohlásil Mujeeb-ur-Rahman, významný jurista tamějšího Nejvyššího soudu (Destroying Pakistan, The Weekly Standard, 3.11.2014:24-25), což učinil ve Washingtonu, nikoliv v domácím prostředí. Tam se situace důkladně zhoršila: neméně desíve v porovnání s hororem dekapitace obětí včetně dětí, je hřích blasphemie, do češtiny přeloženo jako „rouhání.“ V říjnu tohoto roku odvolací soud potvrdil rozsudek smrti nad Pakistánkou Asia Bibi, křesťanskou matkou pěti dětí, kterou při polních pracích spolupracovník udal pro zločin onoho rouhání, jehož se měla dopustit úrazkou proka islámu. Žádný důkaz u soudu předložen nebyl, poněvadž jakákoliv učiněná zmínka, svědectví o aktu rouhání, je samo o sobě spácháním takového zločinu. Dva státní politici - guvernér státu Punjab a federální ministr pro záležitosti menšin - podali odvolání ve prospěch obviněné, s výsledkem, že oba byli zavražděni.

Obvinění z hrdelního zločinu rouhání dřív postihovalo téměř výlučně křesťany (pouhá dvě procenta národa). Seběmenší fáma, že někde snad došlo ke zničení či pouhého poškození kopie Koránu dovede rozbězní davy s následným pogromem. Tento druh obvinění ale začíná hrozit i rostoucímu množství muslimů. (Ani k nedobrému takovému případu nedošlo za

Dean of KU Islamic Studies department, Dr Shakeel Auj, shot dead in Karachi

A University of Karachi professor was shot dead in the city on Thursday, Express News reported. Dr Shakeel Auj was shot thrice in the neck and chest near Baitul Muqarrum Mosque in Gulshan-e-Iqbal area whilst in the car with a friend. While speaking to Express News, Dr Qaiser strongly condemned the killing and said that it was a loss for the entire country. „Educated people including doctors, lawyers and professors are being targeted and it is the responsibility of the government to protect them,“ he added. (Sep 18th, 2014)

ni kontrolu nad vojenskými složkami. Ještě ovšem nevymyslel protiteroristickou strategii a vyjadřuje ne-li přesvědčení, tak aspoň naději, že napřed by se měly konat pokusy o mírumilovnou dohodu. Jmenoval čtyři vyemědňavače s Talibánem, který ovšem není ochoten ani k minimálním ústupkům. Z druhé strany se již ozval realistický povzdych o zbytečnosti pokusu o dohodu s někým, kdo se snaží dostat zemi zpět do osmého století. Prozatím se však úmysl Talibá-

dvě století britské koloniální vlády.) Před několika měsíci byl jeden lékař dvěma pacienty obviněn ze spáchání rouhání, jimž na jejich požádání předčítal z Koránu. Jenže takové jeho slovo promluvené, psané, čtené lze pokládat za rouhání, lze použít proti komukoliv za cokoliv. Již dochází k interpretacím, lze i pomínout soudní proces a povýšit se na žalobce, soudce a popravčího v jedné osobě. Nejslavnější obětí této makabrozní

justiční parodie prozatím je Malala Yousafzai, letošní mladistvá laureátka Nobelovy ceny míru, obviněná ze zločinu tupení islámu svou opovržlivostí se zmínit o tabuizovaném tématu ženské školní výchovy. Našli se ovšem jiní celebrity, jako například Imran Khan, slavný hráč kriketu, který laureátku Malalu zatratil jako „nástroj satanského Západu, který se snaží vnutit západní hodnoty islámskému Pákistánu.“

V říjnu t.r. profesor Shakeel Auj, děkan oddělení islámských studií na Karáči univerzitě, muslim sunitského ražení, se jen velmi opatrně pokusil zdůvodňovat práva žen s následkem -stal se cílem hrozeb zabití, včetně z řad svých akademických kolegů. Domácnost se ochrány, již se nedočkal, své násilné smrti se dočkal.

Jak příliš nedobrym směrem se spojenc Pákistán mění: v roce 2008 New York Times citovaly ex-prezidenta Musharrafu, že pod „nánošem šesti desetiletí diktatury, korupce a náboženského extrémismu setrvává tradice pakistánského liberalismu.“ Zdá se, že tradice dřímá velmi tvrdě. Tři roky po tak dobré zvěsti Mumtaz Qadri, vrah již zmíněného státněho guvernéra Pundžabu, je teď mediální celebritou, při vstupu do soudní síně je bouřlivě vítán a kvítky růží posypáván. Tři sta advokátů se přihlásilo ho zadarmo obhajovat za oprávněnost jím vykonané vraždy. Soudce po vnesení rozsudku okamžitě prchl a skrývá se.

Mian Nazir Akhtar, nejvyšší soudce v metropoli Lahore, se vyjádřil k fenoménu blasphemie takto: Kdokoliv obviněn ze spáchání rouhání by měl být na místě zabit, to je náboženská povinnost.

Pravidelně se stává, že muslimské davy za vedení svých mullahů vrhnou do soudní síně a hulájká pohrůžky na soudce, aby si netroufli rozhodnout proti jejich zájmům. Odhadovaný počet šedesáti osob již životem doplatil na svou neposlušnost.

Někdejší velmoc USA za nynějšího Obamova vedení si ale pramálo troufne se ozvat proti počínání takového spojence. Americký pseudokolos jakoby dával přednost svým nepřítelům před autentickými příznivci, kteří ledacos užitečného pro USA riskovali. Mezi nimi je například nyní vězněný pakistánský lékař, jehož informace umožnila bin Ladenova vyčlenění. Teď je definitivně mrtvola a z lékárne je vězeň, místo aby se mu tuze děkovalo. Místo aby Obama vymohl jeho propuštění.

Tato jeho vláda si počíná odpudivým způsobem i v jiných situacích. V Organizaci spojených národů, místo prosazování nepochybých demokratických hodnot, Washington se stal jedním ze sponzorů rezoluce na podporu nikoliv svobody slova, ale práva na její větší potlačování. Vivat blasphemie!

Jenže proč lát jev Americe? Však by to měla být odpovědnost všeho společenství, kde civilizovaná slušnost ještě přetrvává.

I Česká republika by se mohla a měla ozvat. Však na to máme precedenty, naši dávní předkové bývali mezi prvními kurážnými reformátory, disidenty. ■ Foto Wikipedia

Čtvrtstoletí uplynulo od 17. listopadu a mnohé vznešené řeči byly proneseny - kromě od prezidenta České republiky, jehož řeči přídomek "vznešený" nesnesou. Mládež, která demonstrovala v těch opojných dnech v roce

1989 dosáhla středního věku. Jak se dívají zpět na své dětství a dospívání v totalitním režimu a na velké změny, které nastaly po listopadu 1989?

Je zajímavé, že podpora komunistické strany se v České republice nějak nedostává pod 10 procent. To není moc povzbuzující, protože o zločinech komunismu se toho napsalo a navysílalo dost. Bohužel, jednotlivci souzení nebyli, nekonal se velké dekomunizační procesy, a většina lidí se tváří jako že je to v pořádku.

Ti, kteří sloužili komunistickému režimu, se různě ospravedlňují. To není nic nového. Jeden z nejznámějších římských historiků je Cornelius Tacitus (57 - 117 n.l.). Tacitus nebyl jen historikem, byl také senátorem, velitelem legie, guvernérem v Malé Asii a prokurátorem, tedy politikem. A některé z těchto funkcí zastával v době totalitního režimu císaře Domitiana.

Tacitus se na psaní historie vrhl až po roce 96, kdy byl Domitian bezpečně mrtev. Tacitovy úmysly a morální postoje byly vyjádřeny v úvodu k oslavné eulogii jeho tchána, Julia Agricoly, který byl jednu dobu guvernérem Británie. V předmluvě vlastně staví svoji vlastní omluvu, proč sloužil bídnému režimu. Představil Agricolu jako vlastence, ctnostného v každém ohledu, i když udělal kariéru v době nepřátelské správné morálce a filozofickým ctnostem.

V totalitních režimech 20. století žili mnozí počestní, leč od národy ambiciózní lidé. Pohrdali a nenáviděli režim, kterému sloužili, ale stejně sloužili dobře. A nebylo to pro výhodu, o které mohl dobrý manažer žádat, ale proto, že byli hnáni svou

vlastní etikou pracovat dobře. Když vystoupili příliš vysoko, byli chyceni do vlastní pavučiny. Měli volbu - odmítnout režim a práci pro něj a tak znevýhodnit nejen sebe, ale i svou rodinu, anebo obezřetně mlčet a "pracovat v systému pro jeho vylepšení". To druhé byl obvyklý sebeklam.

Po pádu komunismu a transformaci společnosti cítí mnozí tito lidé velkou vinu. Na jedné straně je vina pohání, aby tvrdili, že ten režim nebyl tak špatný a hledají kdejakou hřidu na novém režimu, jiní připustí svou vinu a hledají cestu, jak napravit, co se pokazilo. Podle přeoposilání různých ospravedlnění bývalého režimu v ČR se zdá, že těch prvních je daleko více.

Tacitus sám byl proti hrdinství disen-

Tacitus

Pro ND Eva Firlová

že Domitianova vláda se ani tak neobávala pravdy jako konfrontace se slušností a morální poctivostí, které by nastavily režimu zrcadlo: "Dokonce šli tak daleko, že poslali do exilu učitele filozofie, aby se nemuseli setkat s ničím slušným."

Tacitus psal své Historie a Analýs s hlavním cílem, a to je ukázat despotickou vládu julio-claudijských císařů. Chtěl předvést portrét totality a despotismu, a jestliže například Tiberius z tohoto zobrazení vypadá jako bídák a grázl, což byl jen z

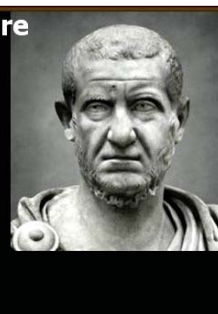
menší části, to nebylo důležité v Tacitově záměru. Důležitý byl záměr, poučení obsažené v jeho knihách, které chtěl Tacitus předvést svým současníkům a potomkům. Například na Tiberia nakýdal všechny vlastnosti tyрана. Vycházel z předpokladu, že všichni vládci jsou krutí, nepravdiví a úskoční. Pravda byla podřízena morální lekcí. Tacitus píše: "Pokládám za hlavní funkci historie zachránění zásluh od zapomnění a inspirovat nízkost strachem z odsouzení potomstvem."

Tacitus cítil velkou lítost nad ztracenými lety. Když čtu jeho slova "... mysl a její zájmy mohou být snadno zničeny a je velmi těžké je znovu oživit ... Pomněte jen. Celých 15 let - nemalá část lidského života - nám byla vzata. Mnoho lidí zemřelo a ti nejlepší padli před krutostí císaře. A my, kteří jsme přežili, nejsme takoví jací jsme kdysi byli, protože nám bylo vzato tolik let". Není to taková lítost, která provází mnoho Čechů, kteří se dožili svobody až ve středním věku?

Když Tacitus popisuje pálení knih na Foru Romanu, připomíná tím pálení knih nacisty, házení knih do stoupy komunisty, pronásledování spisovatelů a leckdy i atmosféru politické korektnosti. Tacitus vysvětluje,

Good manners are more important than good laws

~ Tacitus ~

Samozřejmě, takové smýšlení, které dává varování budoucím tyránům, docela dobře vysvětluje odpor tyranie ke svobodě projevu obecně a ke spisovatelům zvláště. Pro toho, kdo vyrůst v demokracii a

svobodě, je těžké opravdu porozumět Tacitově dilematu: sloužit vlastní, nebo principům. Tacitus a jiní jemu podobní pokračovali ve svých službách za špatných i dobrých císařů. Měli značnou nevýhodu oproti našemu věku. Neměli kam jít.

Lidé ve 20. století vždy mohli, pokud měli dost odvahy a rozhodnosti, odejít nebo uprchnout z tyranského režimu a začít svůj život znovu. Ba i vybudovat nové kariéry ve svobodné zemi.

Tato možnost v Tacitově době nebyla. Římská říše byla obrovská a nebylo kam jít. Odejít do těžké orientální tyranie Parťské říše? Nebo mezi Germány do kulatých proutěných chatrčí? Když Domitian nutil Senát ke spolupráci v tyranii a přinutil muže jako Tacitus, aby jednali a hlasovali proti svému svědomí a odsoudili své přátele, tak žluč v Tacitově hrdle musela být hořčí o vědomí, že nebyla opravdová alternativa.

Po Domitianově smrti v roce 96 došlo k několika soukromým, občanským procesům proti informátorům a agentům bývalého režimu. Ale stejně tak jako se v Česku nekonal "dekomunizace", tak se ani v Římě nekonal "dedomitianizace". V Česku si bývalí informátoři, agenti, kdřováci, kteří ničili kariéry a životy jiných, žijí docela dobře. Prostě není dost vůle. Stejně jako v dopise Plinia mladšího jeho příteli Semproniovi Rufovi. Junius Mauricus, bratr Domitianem pronásledovaného filozofa, byl na večeri u císaře Nerva a řeč se stočila na jistého Catulla Messalina, a všichni přítomní komentovali Messalinovu krutou národu, jeho věrné služby Domitianovi, jeho účast na

O JAZYKU Z NEJTĚŽŠÍCH

Pro ND Miloš Všetinský

Ať popustím uzdu fantazii sebevic, nedovedu si představit, že by lidé mohli žít bez jazyka. Jak vás jistě napadlo, nemám na mysli onen svalnatý pohyblivý orgán v dutině ústní, který můžete na leckoho třeba i vypláznout.

Nejen bez cigaret, popelníček, jitrniček, alkoholu všeho druhu, a tedy i nějaké té „virózy“, bez kobereců rovných i shrnutých, ale dokonce i bez vymožeností moderní vědy a techniky si život představit lze. Vždyť se tak kdysi normálně žilo. Ale bez jazyka? Těžko, moc těžko představitelné. Už jen proto, že něžné pohlaví, při vši účt k němu, by nevydrželo mít zavřená ústa, nemluvit, takže nějaký jazyk by ženy určitě vymyslely. Jazyk, to je totiž něco! Zvlášť ten náš... „A ještě musím pochválit tebe, tebe, česká řeči, jazyku z nejtěžších mezi všemi, jazyku z nejbohatších všemi významy a odstíny, řeči nejdokonalější, nejcitlivější, nejkadencovanější ze všech řečí, které znám nebo jsem slyšel mluvit.“ tak vyjádřil lásku a úctu k naší mateřštině Karel Čapek, nejen kultivovaný mistr slova. Dnes by byl v rodné zemi smutný, moc smutný. Láska a úcta k jazyku se vytrácí, čeština upadá, pro mnohé z nás je zavazadlem, řečeno s malou nadsázkou, s nímž můžeme nakládat, jak chceme. S kultivovanou, jazykově neposkvrněnou češtinou se mnohdy neseťkáme už ani v televizi, na rozhlasových vlnách, v denním tisku, natož na internetu. Ten je uložštěm i semenišťem jazykové hrůzy. Vstoupit tam kdekoli do diskuze, málem se člověk stýdí psát bez chyb, aby nevyपाल jako nějaký exot, který neví, co se dnes nosí, co je „in“. Třeba psát bez diakritiky...

Možná si také myslíte, že když už se kdekdo veřejně vyjadřuje k čemukoli, měl by přinejmenším ze slušnosti usadit nad písmenko náležitou čárku (Husovo nabodeničko dlouhé), háček (ten se vyvinul z Husovy tečky, jež označovala měkké souhlásky) a samozřejmě také kroužek. Takový jazykový projev bude hned o kus blíže normální „české řeči, jazyku z nejtěžších mezi všemi“.

Psát bez diakritických znamének, případně s nějakou hrubkou navíc, to je jako jít na rande ve starých zaplátovaných hadrech. Trestně to není, ale člověk vypadá jako... No a ten zbytek si můžete velice snadno domyslet. ..

Češtino, braň se! ■

Ilustrační obr. Wikipedia

NOVÝ DOMOV (NEW HOMELAND) – CZECH AND SLOVAK BI-WEEKLY

Vydává Masaryk Memorial Institute, Inc., 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto, ON M1G 1H1. Řídí tiskový výbor MMI.

Redakce si vyhrazuje právo příspěvek zkrátit, redakčně upravit a rozhodnout o jeho event. zařazení. Z předplatného nevyplývá předplatiteli žádný nárok na umístění jeho článku do novin. Anonymy neotiskujeme. Názory prezentované v uveřejněných příspěvcích nemusí vyjadřovat stanovisko redakce ani MMI. Nevyžádané rukopisy a fotografie redakce nevrací. Redakce neposkytuje žádné informace o autorech.

Archiv na webu www.masaryktown.ca Webová prezentace Alena Kottová

Redakční rada: Lanny Rosický (ČR), Barbara Sherrifová (konzultantka jazyka anglického), Jiří Grosman a Miloš Krajný (Toronto), Josef Skála a Jiří Adler (Vancouver),

Alena Martinů (Montreal), Eva Firlová (konzultantka jazyka českého, Sudbury).

Masarykův ústav (MMI) je charitativní organizace, reg. č. 119582781RR0001. Jejím posláním je udržovat české a slovenské kulturní tradice a obohacovat tak život kanadské veřejnosti.

Kancelář Iva Ječmen tel: (416)439-4354 (ÚT, ST, ČT), office@masaryktown.ca

Roční předplatné: Kanada \$ 61 CAD, USA \$ 83 USD, ostatní \$ 110 US. Šeky zasílajte laskavě na adresu MMI. Ceny inzerátů sdělíme na požádání.

Tyto noviny byly vybrány Národní knihovnou ČR jako kvalitní zdroj, který by měl být uchován do budoucna a stát se součástí českého kulturního dědictví. Stránky jsou archivovány několikrát ročně a jejich záznam je součástí České národní bibliografie a katalogu NK ČR.

Šéfredaktorka a grafická úprava Věra Kohoutová Cell (647)608 1713 Pište vera.toronto@gmail.com

NOSITEL MASARYKOVY CENY UDĚLENÉ ČSSK V KANADĚ V ROCE 2007. DRŽITEL CENY MŠV ČR GRATIAS AGIT Z ROKU 2013.

ZAVÍTEJTE NA STARÉ MĚSTO

Staré Město v Praze je kolébkou mnoha umělců. Narodili se tam kupř. významný barokní malíř Karel Škréta, spisovatel Zikmund Winter, jehož díla byla předlohou mnoha dnes klasickým filmům, anebo také světový Franz Kafka.

Při pochůzkách celou řadou historických památek můžete zavítat k odpočinku na Linhartskou ulici 134/2 nacházející se právě na Starém Městě, kde Vás rádi obslouží Petr Kratochvíl a Kateřina Gofrořová, kteří nedávno převzali tento útulný stánek chutného tradičního jídla do svých rukou.

všechno pečlivě sami připravujeme. *Jaká hlediska jste kladli při výběru personálu?*

Samozřejmě jazykovou vybavenost, vzhledem k tomu, že se nacházíme v centru, je nutné se s našimi zákazníky dorozumět. Jídelní lístek máme v šesti jazykových variacích. Důležitá je i odbornost, všichni máme praxi v oboru a práce s lidmi nás těší.

Proč jste si vybrali restauraci zrovna na tomto místě?

Protože se nachází v samém centru Prahy. Je to sice vedlejší ulice, ale o to klidnější tu je posezení. Dlouho jsme s partnerem pracovali v centru a práce s turisty nás baví. Těší nás totiž patřit k jednomu z jejich příjemných dojmů z dovolené

O jaká jídla je největší zájem?

Jak jsme již zmínili, jsme ve vedlejší ulici, ale najde se hodně lidí, kteří vyhledávají ne tak přeplněná místa. Největší zájem je samozřejmě o českou kuchyni a o hamburgery, které si připravujeme sami.

Česká kuchyně je u nás hlavní, ale nachází se i lidé, kterým úplně nevyhovuje. Proto máme v nabídce i hamburgery, sendviče a steaky, pro zdravější založené saláty a zeleninové a sýrové pokrmy.

V nabídce převažují jídla rychlá a levnější, nebo nabízíte i dražší?

Jsmo klasická restaurace, nechceme být fast food. Českou kuchyni máme připravenou hotovkově a zbytek nabídky je minutkové, tzn. výdej do 20 minut. Vybíráme z nej kvalitnějších surovin a

Zvenčí je objekt nádherně starobylý, jaký z něho máte pocit vy, co ve vás vyvolává?

Tento dům je kulturní památkou. Jde o menší obytný dům s mnoha zajímavými architektonickými prvky. Vlastně celé okolí působí starobyle, renesanční domy v okolí, secesní budova Pražského magistrátu, historické Klementinum a hned sousední Clam-Gallasův palác. Vše tu působí velmi rozmanitě, různobarevně a překrásně na pohled - úzké klikaté uličky vyvolávají pocit útulnosti. Kolem projíždějící kočáry tažené koňmi vám hned navodí pocit, že jste v jiném století. Vládne tu krásná atmosféra. Přijďte si jí také užít. ■

>>>> PŘINESTE S SEBOU TENTO REKLAMNÍ OBRÁZEK, BUDETE MÍT U NÁS 10% SLEVOU >>>>

KŘÍŽOVKA PRO VOLNOU CHVÍLI

Povídá přítelkyně přítelkyni: „Celého půl roku jsme byli s manželem šťastní.“ „A teď už nejste?“ „Bohužel, ... (tajenka).“					◆	Popravčí	Části úst	Lenochod tříprstý	2. DÍL TAJENKY	Stejní selmy	Jízni plod
7	Zpěvní hlas	Vytynutý pštros	1. DÍL TAJENKY	Zelenina Jednotka objemu		Samice tura domácího (zdrobněle) Muž. jméno					
Talismany								Španělská chůva Sídlo ve Finsku			
Nakládati								Spách Druh ořechů			
Tlačítko								Četa Ang. muž. jméno			
◆	Sladkovodní ryba	Název značky poloměru Svatozář				Francouzský horec Sídlo v Turecku					
Vada						Ruský nápoj Kloub ramenní				Kočáry (zastarale)	Stejlo
Přívod-tyně									Název hlásky Sokolská slavnost		
Odměna								Ruské počítadlo Šalba			
Španělské mužské jméno								Národní odemýkání Území Německa			
◆	Kód Burkina Faso	Značka osmla Nábor				Neřádkouci rostlina Kód letiště Brémy					
Kód Bhútánu					Sourozenc. Přísmysk v Alghánistánu					Slitný provaz	Mohamedův přítel
Jazykový budoucí čas									Alice (domácí) Kód Slovenska		
◆	Český malíř Inic. sochaře Fišara								Plátěné přístřeší Značka kosmetiky		
Josef (domácí)										Keř s červenými a černými plody	
Český horec											Starofecká drobná mince

"IF YOU WANT TO BRING HAPPINESS TO THE WHOLE WORLD, GO HOME AND LOVE YOUR FAMILY..."
Mother Teresa (1910-1997)

ŘEŠENÍ KŘÍŽOVKY Z TOHOTO ČÍSLA:
TAJENKA: Povídá přítelkyně přítelkyni: "Celého půl roku jsme byli s manželem šťastní." - "A teď už nejste?" - "Bohužel, TAJENKA DÍL 1., DÍL 2.
Pomoc: arin, BTN, omas, sava, Unaj

Webová stránka MMI:
www.masaryktown.ca

Předplatné novin na adrese:

MMI NOVÝ DOMOV
450 Scarborough Golf Club Rd.
Toronto ON M1G 1H1

Roční předplatné:
Kanada \$ 61 CAD
USA \$ 83 USD
ostatní \$110 USD

Povídá přítelkyně přítelkyni: „Celého půl roku jsme byli s manželem šťastní.“ „A teď už nejste?“ „Bohužel, ... (tajenka).“					◆	Popravčí	Části úst	Lenochod tříprstý	2. DÍL TAJENKY	Stejní selmy	Jízni plod
7	Zpěvní hlas	Vytynutý pštros	1. DÍL TAJENKY	Zelenina Jednotka objemu		Samice tura domácího (zdrobněle) Muž. jméno					
Talismany	A M K L E T Y							Španělská chůva Sídlo ve Finsku	A J A		
Nakládati	L O Ž I T I							Spách Druh ořechů	S H O N		
Tlačítko	T A S T R							Četa Ang. muž. jméno	P A R T A		
◆	Sladkovodní ryba	Název značky poloměru Svatozář				Francouzský horec Sídlo v Turecku					
Vada	K A Ž					Ruský nápoj Kloub ramenní				Kočáry (zastarale)	Stejlo
Přívod-tyně	A K T O R K A								Název hlásky Sokolská slavnost		
Odměna	P R É M I E							Ruské počítadlo Šalba	S Ě O T		
Španělské mužské jméno	R A M A N							Národní odemýkání Území Německa	K L I Ě		
◆	Kód Burkina Faso	Značka osmla Nábor				Neřádkouci rostlina Kód letiště Brémy					
Kód Bhútánu	B T N				Sourozenc. Přísmysk v Alghánistánu					Slitný provaz	Mohamedův přítel
Jazykový budoucí čas	F U T U R U M								Alice (domácí) Kód Slovenska		
◆	Český malíř Inic. sochaře Fišara								Plátěné přístřeší Značka kosmetiky		
Josef (domácí)	J O Ž A									Keř s červenými a černými plody	
Český horec	F R E J										Starofecká drobná mince

NOVÝ DOMOV - OBJEDNÁVKA PŘEDPLATNÉHO

O Věk do 60 let O nad 60 let O nad 70 let O nad 80 let

Nový odběratel O do 60 let O nad 60 let O nad 70 let O nad 80 let

Předplatné Nového domova \$.....

Dar tiskovému fondu MMI \$..... Přikládám šek na \$.....

Jméno a příjmení

Adresa

Poštovní kód..... Telefon

Email.....

Šek zašlete laskavě na:
Nový domov, 450 Scarborough Golf Club Rd.
Scarborough M1G 1H1, ON
Roční předplatné: Kanada \$61CAD, USA \$83 US, ostatní \$110 US
Za dary nad \$15 bude kanadským dárcům zaslán receipt. Děkujeme dárcům za jejich velkomyšlnost.
info: vera.toronto@gmail.com, call 647.608.1713

Merry Christmas

UNIGLOBE
Enterprise Travel

1221 Yonge Street
(at Summerhill Ave.)
Toronto
Tel: 416 504 3800

Toll Free: 1 800 825 7577
Fax: 416 598 1311

Monday to Friday:
9:00 AM - 5:00 PM

MEMBER OF: IATA tico.ca

HEART OF EUROPE HOLIDAYS

INTERNATIONAL TRAVEL
provides travel service

YOUR NEXT VACATION IS WAITING FOR YOU

Building memories, one vacation at a time... Call us today and let us help you with your next vacation planning. We will help you build those memories with luxury and adventure cruises, romantic honeymoon packages, safaris, exotic island getaways and tours. Fulfill your travel dreams with your next trip. Contact us today for our comprehensive and up-to-date specials so we can narrow your choices for your perfect vacation. We are looking forward to making your next trip a memorable one, so CONTACT US TODAY and you can get packing!

Good News!

In addition to flying to Prague during the Summer season, Air Transat introduced direct flights to Budapest as well starting June 18 until October 08. It is a great destination for passengers traveling to Slovakia. Pamper yourself and fly "Club Transat".

email: agatha@intertravel.ca

web www.intertravel.ca

Follow us on Facebook: www.facebook.com/intltravel

Tel: (416)922-7775 or 1-877-922-8775 cell (416) 939-6118

Please note our new address: 600 Sherbourne St., suite # 301, Toronto Ontario M4X 1W4 (across the street of Sherbourne Subway Station). Very convenient location with subway access or parking behind the building.

**Travel with confidence,
Travel with us!**

TICO Registration # 50016556

archiv www.novydomov.com

**BrouCzech -
Golden Lager Beer**

Enjoy this hand made Czech premium BrouCzech Lager Beer

- Prague Masaryktown Restaurant
450 Scarborough Golf Club Rd. Toronto

- The Golden Pheasant 905.781 9374
733 Lakeshore Rd. E Mississauga

- The Fiddler's Dell Bar & Grill, 781 Annette St., Toronto

Available in forty Ontario Beer Stores from Oshawa to St. Catharines. Also in Ottawa, Peterborough, Sudbury, Barrie, Collingwood, Kitchener/ Waterloo, Brantford, London, Windsor and surrounding areas.

Find your beer store at www.thebeerstore.ca/beers/brouczech-premium-lager and click "View Locations" www.novopackepivo.cz

Price for a six-pack in 2014 reduced by 13%
24 bottles by another 9% !

Banquets and Catering
Breakfast, Lunch and Dinner

EDENVALE AERODROME

5195 HWY 26 East, Stayner, ON
call (705)428 4703
info@bustro26.ca

Mo-Fri 11.30 am - 9.00 pm
Sa-Su 8.30 am - 9.00 pm

**Restaurant Praha
na Masaryktownu**
TEL. 416.289 0283

ST-ČT 17.00-22.00 PÁ 17.00-23.00

SO 12.00-22.00 NE 12.00-22.00

Scarborough golf Club Rd. Toronto, ON

